

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Kvalita života venkovského obyvatelstva – případová studie obec Staré Město

Mgr. Markéta Najdková

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Mgr. Markéta Najdková

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Šumperk

Název práce

Kvalita života obyvatel venkovské obce – případová studie obec Staré Město

Název anglicky

Quality of Life in Rural Municipality – Case Study of Staré Město

---

Cíle práce

Cílem práce bude zjištění kvality života obyvatel konkrétní venkovské obce. Bude shromážděno relevantní množství teoretických informací k danému tématu a stanoveny hypotézy, které budou ověřovány empirickým výzkumem. Výsledky budou využity k praktickým námětům pro zlepšení kvality života obyvatel obce.

Metodika

Teoretická část:

Prostudování odborné literatury a dostupných elektronických zdrojů, vymezení základních pojmu souvisejících s kvalitou života, venkovem. Definování konkrétních kritérií, která jsou součástí dotazníku a rozhovoru se starostou nad výsledky dotazníkového šetření. Volba vhodných ukazatelů přizpůsobena dle dostupnosti dat.

Empirická část:

Provedení samotného sociologického výzkumu mezi místními obyvateli formou dotazníkového šetření, návrhy na zlepšení kvality života v obci. Doplněno o polostrukturovaný rozhovor se starostou nad konkrétními výsledky šetření.

Práce vychází z obecně akceptovatelných teoretických závěrů, na jejichž základě je zhodnocen reálný stav v dané obci. Poznatky budou doplněny vlastními komentáři, případně návrhy na zlepšení. Předpokladem je znalost zkoumaného území a komunikace jak se zástupci dané obce, tak i místními obyvateli "starousedlíky" a zároveň "nově příchozími" v rámci územního rozvoje obce v posledních 15 letech.

Harmonogram práce:

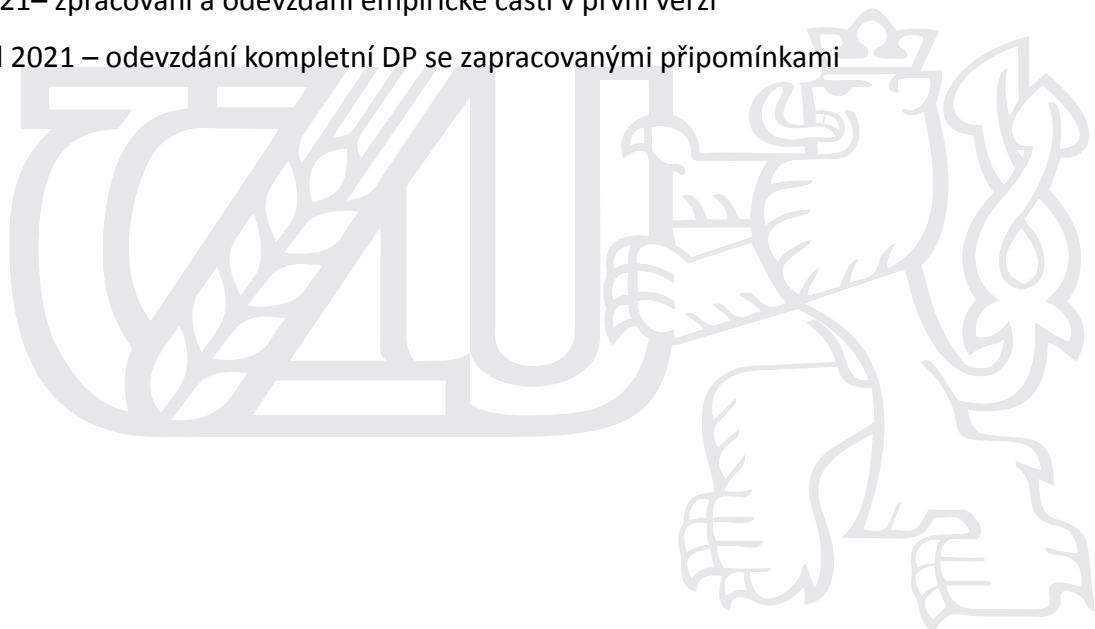
Březen 2020 – specifikace metodiky, stručný obsah teoretické části práce

Červenec/Srpen 2021 – zpracování teoretické části DP (úvod, popis metodiky, literární rešerše)

Srpen/Září 2021 – vlastní terénní šetření

Říjen 2021 – zpracování a odevzdání empirické části v první verzi

Listopad 2021 – odevzdání kompletní DP se zapracovanými připomínkami

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

obec Staré Město, venkov, rozvoj venkova, kvalita života, místní samospráva, kultura a společenský život, dotazník

---

Doporučené zdroje informací

- BINEK, J. a kol. Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Vyd. 1. Brno: GaREP, 2009. ISBN 9788090430808.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Pozitivní psychologie : [radost, naděje, odpouštění, smířování, překonávání negativních emocí]*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-835-.
- MAJEROVÁ, V. Český venkov 2003: Situace před vstupem do EU. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2003. ISBN 80-213-1121-5.
- MAJEROVÁ, V., ČMEJREK, J. Český venkov 2005: rozvoj venkovské společnosti. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2005. ISBN 80-213-1274-2.
- Majerová, V., Majer, E. ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD. Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství. část II. V Praze: Česká zemědělská univerzita v Praze , Provozně ekonomická fakulta, 2013. ISBN 978-80-213-1698-0.
- MOŽNÝ, I. Česká společnost. Nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
- PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie, 115, č. 2, s. 161–187.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (vč. novelizací).

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2021

---

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 11. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Kvalita života venkovského obyvatelstva - případová studie obec Staré Město" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 11. listopadu 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce prof. PhDr. Ing. Věře Majerové CSc. za pomoc a cenné připomínky, rodičům a dceři za podporu.

Kvalita života venkovského obyvatelstva – případová studie obec Staré Město

Abstrakt

Cílem práce je zjištění kvality života obyvatel konkrétní venkovské obce. Bude shromážděno relevantní množství teoretických informací k danému tématu a stanoveny hypotézy, které budou ověřovány empirickým výzkumem. Výsledky budou využity k praktickým námětům, doporučením pro zlepšení kvality života obyvatel obce.

Klíčová slova: kvalita života, venkov, rozvoj venkova, obec Staré Město, místní samospráva, kultura a společenský život, dotazník

Quality of Life in Rural Municipality - Case Study of Staré Město

Abstract

The aim of the work is to determine the Quality of Life of the inhabitants of particular rural municipality. A relevant amount of theoretical information on the topic will be gathered as well as hypotheses, which will be verified by empirical research, established. The results will be used for practical ideas, recommendations for possible improvement in the Quality of Life of the inhabitants of the municipality.

Keywords: Quality of Live, Countryside, Rural development, Municipality Staré Město, Local self – government, Cultural and Social Life, Questionnaire

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl práce a metodika	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika.....	13
3	Teoretická východiska	15
3.1	Kvalita života	15
3.1.1	Vymezení pojmu.....	15
3.1.2	Historie spojená s kvalitou života	18
3.1.3	Kvalita života v regionech	20
3.1.4	Modely kvality života.....	22
3.1.5	Metody měření kvality života.....	27
3.2	Venkov	29
3.2.1	Funkce venkova a její proměny	30
3.2.2	Vymezení obce/ venkovského prostoru	30
3.2.3	Klady a zápory života na venkově.....	34
4	Vlastní práce - Vybraná obec Staré Město	37
4.1	Metodika výzkumu.....	37
4.1.1	Hlavní cíl práce	37
4.1.2	Hypotézy a hlavní výzkumné cíle a otázky	38
4.1.3	Indikátory výzkumu obecně.....	39
4.2	Obec Staré Město	40
4.2.1	Stručná historie obce	41
4.2.2	Charakteristika obce	42
4.2.3	Život v obci – obecně, rozvoj a výstavba nových domů	43
4.2.4	Informace o obci, OÚ - agenda, ukázka rozpočtu	44
4.2.5	Spolkový život: Klub seniorů, Sportovní spolky, Hasiči, Sokol Staré Město	46
4.2.6	Souhrnná charakteristika obce dle použitých indikátorů	48
4.3	Samotné šetření	50
4.3.1	Dotazník typ - obecně - konstrukce nástroje	50
4.3.2	Sběr dat a charakteristika zkoumaného vzorku	50
4.3.3	Procentuální vyjádření kvót - Věková struktura zkoumaného vzorku	51
4.3.4	Zajištění validity a reliability dat dotazníku	53
5	Vyhodnocení šetření	54
5.1	Jednotlivé body dotazníku samostatně + grafy	54
5.2	Shrnutí výsledků.....	68

5.3	Potvrzení/vyvracení hypotéz.....	69
5.4	Klady a zápory života na venkově porovnání	71
5.5	Doporučení.....	73
5.5.1	Návrhy na zlepšení.....	73
6	Závěr.....	76
	Seznam použitých zdrojů	80
	Seznam obrázků.....	85
	Seznam tabulek	86
	Seznam grafů.....	86
	Použité zkratky	86
	Příloha A – Vzor dotazníku	87

1 Úvod

Téma kvality života je již desítky let velmi diskutovaným pojmem. Její zkoumání, porovnávání a měření je předmětem zájmu různých vědních oborů jako například medicína, případně psychologie. Budí velký zájem v oblasti sociologie a návazných výzkumů, je také důležitým ukazatelem pro oblast geografie, pedagogiky a mnoha dalších.

Správné posouzení kvality života je velmi subjektivní, každý vědní oboř, stejně jako každý jednotlivec, může upřednostňovat jiné priority a tím pádem i samotnou preferenci vhodných parametrů, které se v průběhu života mohou měnit, či vyvíjet. Proto je nutné nahlížet na kvalitu života nejen z globálního měřítka, ale také z hlediska regionů, potažmo měst a obcí.

Výběr vhodných ukazatelů je velmi důležitý pro prokazatelné a úspěšné vyhodnocení stavu zkoumaného pojmu kvality života. V práci byla zvolena kombinace objektivních a subjektivních pohledů na danou problematiku.

V případě objektivního pohledu jsou analyzovaná obecně daná statistická data, v rámci subjektivního pohledu byla využita metoda polostrukturovaného rozhovoru se starostou a metoda dotazníkového šetření s respondenty, občany vybrané obce, kde jsou ověřovány stanovené hypotézy tykající se problematiky kvality života jejich obce.

Zvolenou obcí je Staré Město u Frýdku - Místku. Jedná se o autorčinu rodinou obec s trvalým bydlištěm a díky pevným vazbám se zde ráda vrací a zapojuje se do společenského života obce. Vedení obce o podobný výzkum v prvotní fázi zájem neprojevilo, i přes nabídnutou možnost zasáhnout do finální podoby dotazníku a následné využití pro účely obce. Mezi hlavní argument starosty patří obavy, že lidé budou mít nepřiměřené nároky mimo možnosti obce. Přesto byla starostou přislíbena maximální spolupráce formou rozhovoru a poskytnutí všech relevantních informací k tématu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je shromáždění relevantního množství informací k tématu kvality života obyvatel konkrétní venkovské obce. Prostřednictvím analýzy dat prozkoumat a porovnat jak vnímají kvalitu života samotní občané na daném katastrálním území. Potvrzení, či vyvrácení předem stanovených hypotéz.

K naplnění hlavního cíle bude předcházet několik dílčích cílů. Ty pomohou ke konceptualizaci samotné problematiky, která bude vycházet z obecně akceptovatelných teoretických závěrů, seznámení se se zvolenou obcí a realizací dotazníkového šetření. Na základě toho by měl být zhodnocen reálný stav v dané obci. Poznatky pak budou doplněny vlastními komentáři a návrhy na zlepšení.

2.2 Metodika

První, teoretická část se zaměřuje na samotný pojem kvality života, její obecné vymezení, pojetí různými obory a konkrétními autory, uvedeny jsou metody a také dimenze kvality života včetně historického exkurzu. Důležitou součástí je také vymezení venkova, venkovského prostoru, funkce, klady a záporu dnešního venkova.

Jsou zde definována konkrétní kritéria, která by pak měla být součástí dotazníku v praktické části a rozhovoru se starostou nad výsledky dotazníkového šetření. Volba vhodných ukazatelů přizpůsobena dle dostupnosti dat. Struktura dotazníku inspirována dotazníkem z již provedeného výzkumu kvality života týmu prof. Majerové na České zemědělské univerzitě v Praze, jednotlivé body upraveny pro účely šetření zvolené obce.

V druhé, praktické části následuje popis metodiky výzkumného šetření, je představena vybraná obec Staré Město pomocí krátkého seznámení s historií, zázemím a fungováním obce, stručným vyhodnocením jednoho roku hospodaření obce, vypíchnuty jsou i hlavní spolky v obci a jejich činnost. V empirické části bude použit kvantitativní přístup, součástí bude provedení samotného sociologického výzkumu mezi místními obyvateli formou oblíbeného nástroje sběru dat - dotazníkového šetření, což povede k nalezení odpovědí, které se týkají

kvality života obyvatel v dané obci včetně navržení případného zlepšení. Zároveň nám nabízí získání velkého množství dat v krátkém časovém období s reliabilními výsledky. Doplněno o polostrukturovaný rozhovor se starostou nad konkrétními výsledky šetření. Předpokladem je znalost zkoumaného území a komunikace jak se zástupci dané obce, tak i místními obyvateli – starousedlíky a zároveň nově příchozími v rámci územního rozvoje obce v posledních patnácti letech.

3 Teoretická východiska

V této části práce budou vymezena teoretická východiska práce. Bude provedena definice pojmu kvality života, zároveň také pojmu relevantních k tématu, jako je venkov a vymezení venkovského prostoru, včetně vývoje a významu pro společnost, pojem kvalita života od historie po současnost z pohledu různých autorů, kteří se tématikou zabývají a také modely kvality života.

3.1 Kvalita života

3.1.1 Vymezení pojmu

Kvalita života člověka je, dle Collinsova anglického slovníku¹ míra, do které je jeho život pohodlný nebo uspokojivý. Obecně, „Well – being“ = blahobyt, či osobní pohoda jednotlivce nebo společnosti, je pojem definovaný spíše z hlediska zdraví a štěstí než z hlediska bohatství. Také Kučera definuje pojem kvality života jako úroveň osobní pohody (již zmiňovaný Well-being) spojenou s životním stylem a podmínkami, v nichž lidé žijí, dále jako pocit naplnění, či uspokojení, které pramení z faktorů vnějšího prostředí.² Na obrázku č. 1 je názorně vidět, že osobní pohoda je tvořena rovnováhou mezi psychickými, fyzickými, sociálními, ekologickými a v neposlední řadě ekonomickými faktory, které mají vliv na život každého z nás. V případě narušení, či při nedostatečném vyvážení jedné ze složek, bychom se měli snažit o její změnu.

- *Psychologické faktory* tvoří mentální zdraví, hodnoty, chování, postoje
- *Fyzické faktory* jsou tvořeny tělesným systémem, genetickými dispozicemi a náchylnostmi k nemocem
- *Sociální faktor* zahrnuje interakci mezi lidmi, rodinnými příslušníky, přáteli, či kolegy
- *Ekologický faktor* je tvořen prostředím, kde člověk žije, pracuje a tráví volný čas

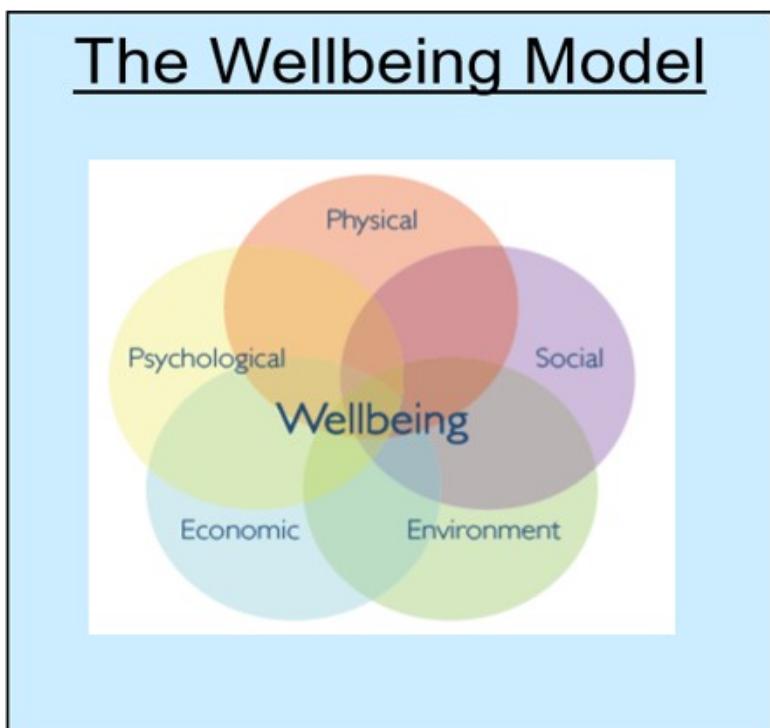
---

¹ COBUILD ADVANCED ENGLISH DICTIONARY. *Quality of Life* [online].

² KUČERA, Zdeněk. Podpora zdraví a kvalita života. In: HNILICOVÁ, Helena, ed. *Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni, Kongresový sál hotelu Aurora* [online].

- Ekonomický faktor souvisí s příjmy a financemi

Obrázek č. 1: Oblasti Well-being

Zdroj: Smith, L., ³ <https://slideplayer.com/slide/5311136/>

Anglické označení QOL = Quality of Life je všeobecným blahobytom jednotlivců a společnosti, který nastiňuje jak negativní, tak pozitivní rysy života.⁴ Zahrnuje očekávání jednotlivce nebo společnosti po dobrém životě. Tato očekávání se řídí hodnotami, cíli a sociokulturním kontextem, ve kterém jedinec žije. Slouží jako reference, podle níž může jednotlivec nebo společnost měřit různé oblasti osobního života.

Kvalita života zahrnuje vše od fyzického zdraví, rodiny, vzdělání, zaměstnání, bohatství, bezpečí, až po svobodu, náboženské přesvědčení a životní prostředí.⁵ Kvalita života má širokou škálu pojetí, včetně oblastí mezinárodního rozvoje, zdravotnictví, politiky a zaměstnanosti. Pod pojmem „Health related QOL“ (= HRQOL) se hodnotí kvalita života a její vztah ke zdraví.⁶ Kvalita života

³ SMITH, Les. *The WellBeing model* [online].

⁴ BARCACCIA, Barbara. "Quality Of Life: Everyone Wants It, But What Is It?" *Forbes* [online].

⁵ Tamtéž

⁶ BOTTOMLEY, Andrew. *The Cancer Patient and Quality of Life* [online].

by neměla být zaměňována s pojmem „životní úroveň“ = Standard of living, který je založen především na příjmu.

Běžně užívané ukazatele kvality života zahrnují nejen bohatství a zaměstnanost, ale také například zastavěnou plochu, fyzické a duševní zdraví, vzdělání, dovolenou a volný čas, sociální sounáležitost.⁷ Podle Světové zdravotnické organizace (WHO = World Health Organisation) je kvalita života definována tím, jak jednotlivec vnímá svou vlastní roli v životě po kulturní a hodnotové stránce ve vztahu k dosažení cílů.⁸ Kučera uvádí, že kvalita života ve vztahu k hlavním charakteristikám prostředí zahrnuje komplexním způsobem somatické zdraví, psychický stav, úroveň nezávislosti na okolí, sociální vztahy, přesvědčení a víru.⁹

Zato například Wong-Bakerova škála bolesti, vyjádřena výrazy tváře (= Wong-Baker Faces Pain Rating Scale)*, viz obrázek č. 2, definuje kvalitu života jako kvalitu života (zde konkrétně jako fyzickou bolest) v daném časovém okamžiku.¹⁰

***Wong – Baker Faces Pain Rating Scale** je škála bolesti, kterou vyvinuli Donna Wong a Connie Baker. Stupnice ukazuje řadu tváří, od „šťastné tváře“/„bez zranění“ označené číslem „0“ až po „plačící tvář“ označenou číslicí „10“, která představuje „nejhorší bolest, jakou si lze představit“. Na základě obličejů a písemných popisů si pacient vybere obličej, který nejlépe vystihuje jeho úroveň bolesti.¹¹

Obrázek č. 2: Obličeje reprezentující Wong - Bakerovu škálu

Zdroj: <https://wongbakerfaces.org/>

⁷ GREGORY, Derek a kol. *The Dictionary of Human Geography*.

⁸ NUSSBAUM, Martha a Amartya SEN. *The Quality of Life. : Description* [online]

⁹ PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*.

¹⁰ MCNALLY, James W. *Encyclopedia of the Life Course and Human Development*.

¹¹ COTÉ, Charles, Jerrold LERMAN a David I. TODRES. *A practice of anesthesia for infants nad children*.

Kučera pak dále vymezuje následující komponenty kvality života¹²:

- Osobní bezpečí
- Tělesné zdraví
- Interpersonální vztahy
- Materiální nebo finanční zabezpečení
- Participace ve společnosti
- Možnosti růstu
- Sebenaplňení

Otázku významu kvality života lze také zodpovědět jako „jakost, hodnotu“, jak uvádí Křivohlavý, jedná se o rys charakteristický pro odlišení daného jevu jako „celku od celku“. Jako příklad je zde uveden odlišný život jednoho člověka od života člověka jiného.¹³ Psychologové zase kladou důraz na spokojenost. Kvalitně může žít jedinec, který je spokojen se svým životem.¹⁴

Výše uvedené definice kvality života poukazují na různost pohledů, zároveň se však shodují na faktu, že každý jednotlivec má jinou kvalitu života, různě ji vnímá, je ovlivněn prostředím v jakém žije a také okolím, které jej obklopuje.

3.1.2 Historie spojená s kvalitou života

Lidstvo se zabývalo pojmem kvality života, i přes odlišné chápání, od nepaměti. Jak uvádí například Begsma¹⁵ lidé se vždy byli schopni zamýšlet a uvažovat o svém životě. Historicky byla otázka kvality života zejména předmětem filozofie, kde existovala dvě základní členění. První skupina se zabývala duchovní stránkou života = náboženské pojetí. Přisuzovali největší váhu spiritualitě, duchovnu a řešili otázku moudrého a dobrého života versus život řízený vychytralostí a zhýralostí. Druhá skupina nahlížela na pojem filozoficky. Hledali kontrast v otázkách dobrého a špatného života.¹⁶

¹² KUČERA, Zdeněk. Podpora zdraví a kvalita života. In: HNILICOVÁ, Helena. *Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni, Kongresový sál hotelu Aurora* [online].

¹³ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*.

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ BEGSMA, J. *Quality of life: does measurement help?* [online].

¹⁶ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie: [radost, naděje, odpouštění, smířování, překonávání negativních emocí]*.

Pojmem se zabývali již ve starověkém Řecku Sokrates a Aristoteles, také Epikurova antická škola zkoumala kvalitu života právě z filozofického pohledu. Zde byla hlavním měřítkem schopnost smyslového poznání společně s pocitem slasti, což bylo považováno za počátek, prameniště duševního klidu.¹⁷

Novověcí angličtí filozofové Jeremy Bentham, Davide Hume a Thomas Hobbes o několik století později měli zcela odlišný pohled, zabývali se kvalitou života z pohledu utilitarismu. Z hlediska užitečnosti konání jedince, zde byla hlavním cílem radost, štěstí z uspokojování potřeb a zájmů jednotlivců i skupin. ¹⁸

S odkazem na Sokratovy myšlenky přišel s novou ideou Immanuel Kant, ten vypracoval studii, ve které odlišuje myšlení člověka od vnímání. Rozum překračuje svými smysly danou rovinu poznání. Člověk myslí, není to pouze empirická bytost, právě rozum překračuje rovinu poznání. Kant chápal tento přesah jako duchovní sféru, z které vychází model, který ovlivňuje lidské chování. To může být buď dobré, nebo špatné a vede buď k dobrému, či špatnému životu. ¹⁹

Od 30. let 20. století se objevují nové trendy v pojetí kvality života. Edward Thorndike zavedl pojem do vědního oboru psychologie.²⁰ Ve stejné době rozšířila Světová zdravotnická organizace – WHO (World Health Organization) definici pojmu „zdraví“ o duševní, sociální a psychickou pohodu. V oblasti politiky byl americkými prezidenty J. F. Kennedyem a L. B. Johnsonem zaveden, již dříve zmíněný, pojem kvality života - QOL (Quality of Life). Se stupňující se sociální diferenciací začala vznikat různá politická, sociální hnutí a iniciativy. Vytvořily se programy na podporu menšin, sociálně slabých a také na podporu rozvojových zemí.

60. a 70. léta 20. století byla ve znamení velkého množství publikací s tématikou kvality života. Nosným tématem bylo úsilí o vymezení pojmu samotného, což vedlo ke vzniku časopisu „Social Indicators Research“, který byl vydáván od roku 1974 ve Spojených státech amerických a v Nizozemí. ²¹

¹⁷ ŘEHULKA, Evžen a Oliva ŘEHULKOVÁ. *Kvalita života v rozmezí normality a patologie* ed.: Konference „Sociální procesy a osobnosti 2005“: Sborník abstrakt [online].

¹⁸ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie: [radost, naděje, odpouštění, smlírování, překonávání negativních emocí]*.

¹⁹ Tamtéž

²⁰ HEŘMANOVÁ, Eva. *Kvalita života a její modely v současném sociálním výzkumu* [online].

²¹ VAĎUROVÁ, Helena. *Sociální aspekty kvality života v onkologii*.

Názory různých odborníků se ve snaze o stanovení definice střetávaly v průběhu 70. let. Postupem času si pojem QOL vydobyl své místo i v oblasti ekonomie. Pojem byl zaveden kanadsko-americkým ekonomem Johnem Kennethem Galbraithem.²² Se zvyšujícím se ekonomickým růstem a rozvojem vědy se lidem dařilo stále více uspokojovat materiální potřeby, což mělo za následek vyšší míru ohrožení zdraví jedinců. První, kdo se pokusil o vymezení faktorů ovlivňujících kvalitu života, byl americký vědec Jay Wright Forrester. Jednalo se o finance k zabezpečení určitého životního standardu, potravinovou soběstačnost, stav znečištění životního prostředí, počet obyvatel. Forresterovo vymezení převzala v roce 1961 i OSN (Organizace spojených národů) a rozšířila jej celkově na dvanáct skupin, které byly označeny jako „*podmínky života*“. V roce 1974 Evropská komise OSN generalizovala sociální indikátory do osmi skupin.²³

Od 70. let minulého století až po současnost je pro uchopení pojmu kvality života specifický nesoulad v určení indikátorů pro její měření a porovnávání.²⁴

Většina odborníků napříč vědními obory se shoduje, že důležitost výběru správného měřícího nástroje podle účelu měření je neoddiskutovatelná. To ústí ve velké množství a různé druhy pojetí pojmu kvality života.

3.1.3 Kvalita života v regionech

Důležitou součástí řešení sociálních problémů, které se objevují buď přímo na venkově, nebo v různých regionech úzce souvisí také se zlepšováním podmínek kvality života lidí, kteří zde žijí. Proto je často v různých dokumentech důraz na nutný rozvoj růstu kvality života, což je úzce spojeno také s životním stylem.²⁵

Ivo Možný také jako jeden ze dvou sledovaných úhlů pohledu = sociálně psychologický, používá pojem „Well - being“ ve smyslu pohoda, spokojenost, či

²² GALBRAITH, John Kenneth. *The affluent society: a firsthand view*.

²³ VAĎUROVÁ, Helena a Pavel MÜHLPACHR. *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska*.

²⁴ Tamtéž

²⁵ SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Kvalita života* [online].

dokonce štěstí jednotlivců. Druhým úhlem pohledu = sociologickým, na který jsou pak zaměřena zlepšení v různých projektech, je používán pojem „welfare“, v češtině užívaný pojem „blahobyt“. Důraz je kladen na stav, proměny a různost kvality života celé společnosti.²⁶ Sociologické vymezení kvality života má smysl, pokud jsou jeho indikátory vztaženy ke kvalitě života společnosti, regionů, aby mohly být srovnávány, nejde tedy o čistě subjektivní pohled. Proto se hledají souhrnné indikátory, které jsou spojené s celkovou situací v regionech, společnostech.

Kvalita života je pak často posuzována podle indikátorů, které častokrát odkazují k úrovni modernizace a to konkrétně:²⁷

- Životního prostředí
- Zdraví a nemoci
- Úrovně bydlení
- Využití volného času a rekreace
- Mezilidských vztahů
- Sociálních a technologických charakteristik
- Osobní a kolektivní bezpečnosti
- Sociálních jistot a občanských svobod

Výše uvedené indikátory mají blízko k indikátorům modernizace, ta tvoří základ regionálního rozvoje. Čím je vyšší regionální rozvoj, tedy modernizace, tím je kvalita života na vyšší úrovni.

Jak uvádí v elektronickém učebním textu Lošták²⁸, propracovanou metodiku při sledování kvality života používá Economic Intelligence Unit, firma která funguje jako poskytovatel různých analýz pro časopis „The Economist“. Uvádí následující indikátory:

- *Materiální blahobyt* = měřeno HDP na osobu
- *Zdraví* = délka života při narození
- *Politická stabilita a bezpečnost* = žebříčky bezpečnosti, celková politická stabilita
- *Rodinný život* = index rozvodovosti na 1000 obyvatel

²⁶ MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost: (nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života)*.

²⁷ Tamtéž

²⁸ LOŠTÁK, Michal. *Elektronický učební text k předmětu Sociální a regionální rozvoj: Náhrada za skripta* [online].

- *Komunitní život* = index participace na životě církví a odborů
- *Klima a geografie* = poloha, která odlišuje typy podnebí na chladnější a teplejší
- *Jistota práce* = % nezaměstnanosti podle Mezinárodní organizace práce
- *Politická svoboda* = index občanských a politických svobod
- *Genderová rovnost* = poměr příjmů žen a mužů

Dalším příkladem je tzv. Angažovaná teorie, přístup změřený na komunitu, který je uveden v časopise „*Applied Research in the Quality of Life*“²⁹ nabízí čtyři oblasti hodnocení kvality života, jmenovitě ekologii, ekonomii, politiku a kulturu.

I zde je poukázáno na souvislost s pojmy jako svoboda, lidská práva a štěstí. Štěstí je pak subjektivní pojem, obtížně měřitelný, který nemusí souviset s vznětovým komfortem, jež je výsledkem vyššího příjmu. Pojem štěstí, jež mimo jiné uvádí i Možný, viz výše, nás přivádí k závěru, že životní úroveň by neměla být považována za měřítko štěstí.³⁰

3.1.4 Modely kvality života

Níže jsou uvedeny některé z modelů kvality života, které jsou velmi často citovány.

V tabulce č. 1 je znázorněn Model čtyř kvalit života dle Veenhoveně³¹. Mezi vnitřní kvality života uvádí životaschopnost jedince, vyjádřenou jeho duševním a fyzickým zdravím, znalostmi, schopnostmi a uměním života. Patří mezi předměty zájmů psychologie, pedagogiky, lékařství nebo například poradenství o životním stylu. Mezi vnitřní kvality je zařazeno také vlastní hodnocení života, které je pak široce aplikováno ve vědách o člověku, medicíně, vytváří vlastní metodologické postupy, zahrnuje hodnocení spokojenosti

²⁹ MAGEE, Liam, Paul JAMES a Andy SCERRI. Measuring Social Sustainability: A Community-Centred Approach [online].

³⁰ LAYARD, Richard. *Happiness: Lessons from a New Science*.

³¹ VEENHOVEN, Ruut. The Four Qualities of Life [online].

s jednotlivými oblastmi života, dále pak hodnocení převažující nálady a celkové spokojenosti se životem.

K vnějším kvalitám uvádí vhodnost prostředí, to zahrnuje podmínky ekonomické, kulturní, ekologické a sociální. Jedná se o oblasti zájmu architektury, sociologie, sociálně-politických věd a ekologie. Další oblastí vnějších kvalit je užitečnost člověka, patří zde vnější užitečnost člověka pro jeho blízké okolí, společnost, lidstvo, dále také užitečnost v oblasti morální, jako předmět zájmu filozofie.

Tabulka č. 1: Model čtyř kvalit dle Veenhovena

KVALITY ŽIVOTA	PŘEDPOKLADY = životní šance	VÝSLEDKY = životní výsledky
VNITŘNÍ KVALITY = charakteristiky jednotlivce	ŽIVOTASCHOPNOST JEDINCE psychologický kapitál, adaptivní potenciál, zdraví, způsobilost	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŽIVOTA subjektivní pohoda, spokojenost, štěstí, pocit smysluplnosti
VNĚJŠÍ KVALITY = charakteristika prostředí, vč. společnosti	VHODNOST PROSTŘEDÍ životní prostředí, sociální kapitál, prosperita, životní úroveň	UŽITEČNOST ŽIVOTA vyšší hodnoty nez přežití, transcendentální koncepce

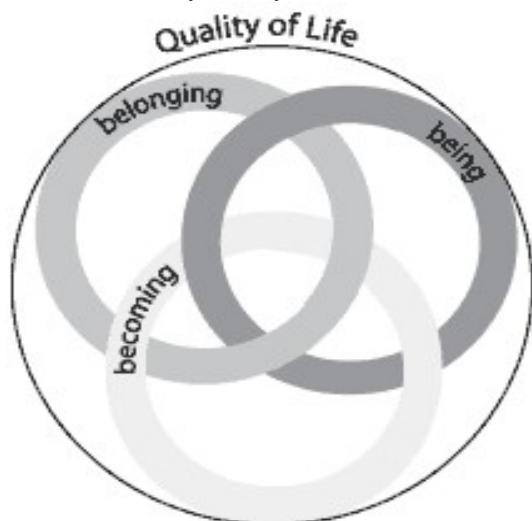
Zdroj: Veenhoven, R.³²

---

³² VEENHOVEN, Ruut. The Four Qualities of Life. [online].

V tabulce č. 2 je znázorněn model vyvinutý Centrem pro podporu zdraví při Univerzitě v Torontu v Kanadě.³³ Jedná se o jeden z nejcitovanějších modelů, který zahrnuje tři základní kategorie, přičemž každá má tři podskupiny, kde dochází k naplňování kvality života jednotlivce v reálném životě. Doplněno o obrázek č. 3 níže dokreslující propojení.³⁴

Obrázek č. 3: Složky kvality života

Zdroj: http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm

---

³³ The Quality of Life Model. Dostupné z: http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm

³⁴ Tamtéž

Tabulka č. 2: Model kvality života podle Torontské univerzity

BEING = být		osobní charakteristika člověka
Fyzické bytí		<ul style="list-style-type: none"> * fyzické zdraví * osobní hygiena * výživa * cvičení * péče o vzhled a oblečení * celkový fyzický vzhled
Psychologické bytí		<ul style="list-style-type: none"> * psychické zdraví a přizpůsobení se * poznávání * pocity * sebeúcta a sebekontrola
Duchovní bytí		<ul style="list-style-type: none"> * osobní hodnoty * osobní normy chování * víra
BELONGING = někam patřit		spojení s konkrétním prostředím
Fyzické napojení		<ul style="list-style-type: none"> * domov * škola/pracoviště * sousedství * komunita
Sociální napojení		<ul style="list-style-type: none"> * Intimní druží * rodina * přátelé * spolupracovníci * sousedství a komunita (užší napojení)
Komunitní napojení		<ul style="list-style-type: none"> * dostatečný příjem * zdravotní a sociální služby * zaměstnání * vzdělávací programy * volnočasové/rekreační programy * společenské aktivity a události (širší pojetí)
BECOMING = realizovat se		dosažování konkrétních cílů, naděje a aspirace
Praktická realizace		<ul style="list-style-type: none"> * domácí aktivity * placená práce * škola a dobrovolnická činnost * dbát na zdraví a sociální potřeby
Volnočasová realizace		<ul style="list-style-type: none"> * aktivity, které posilují relaxaci a snížení stresu
Růstová realizace		<ul style="list-style-type: none"> * aktivity podporující zachování či rozvoj znalostí a dovedností * adaptace na změny

Zdroj: http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm

Na schématu č. 3 byl Kováčem ³⁵ vytvořen model kvality života, kde jsou zahrnuty tři úrovně, každá se dále dělí na šest složek. Tento model částečně připomíná Maslowovu pyramidu lidských potřeb. Každý aspekt dostává v jednotlivých úrovních jiný význam a váhu.

Konkrétně rozlišuje tři úrovně:

- *základní* = všelidská, existenční
- *individuálně specifickou* = civilizační
- *elitní* = kulturně duchovní

Tabulka č. 3: Model kvality života dle Kováče

SMYSL ŽIVOTA	
ELITNÍ ÚROVEŇ	<ul style="list-style-type: none"> * bezproblémové stárnutí * úroveň kultivace osobnosti * společenské uznání * podpora závislým * podpora života * univerzální altruismus
INDIVIDUÁLNĚ SPECIFICKÁ ÚROVEŇ	<ul style="list-style-type: none"> * pevné zdraví * prožívání životní spokojenosti * uspokojivé sociální prostředí * úroveň společenského vývoje * přátelské prostředí * úroveň znalostí a kompetencí
ZÁKLADNÍ ÚROVEŇ	<ul style="list-style-type: none"> * dobrý fyzický stav * normální psychický stav * vyrůstání ve funkční rodině * odpovídající materiální zabezpečení * život chránící životní prostředí * získání schopností a návyků pro přežití

Zdroj: Kováč, D.

---

³⁵ KOVÁČ, Damián. Kultivace integrované osobnosti.

Poslední uvedený model kvality života, vyjádřen obrázkem č. 4 znázorňuje zjednodušený model Kanadských ozbrojených sil, zahrnuje pět složek:³⁶

- zdraví
- volný čas, osobní rozvoj
- práci a profesní rozvoj
- bydliště, komunita a okolí
- rodina a sociální život

Obrázek č 4: Model kvality života Kanadských ozbrojených sil

Zdroj: *Review of Quality of life Project management 2004*, převzato podle Svobodová³⁷

3.1.5 Metody měření kvality života

Reliabilita a validita jsou hlavní vlastnosti, které by měly být zárukou dobrého měření nejen v případě měření kvality života. Reliabilita = „spolehlivost“ znamená, že rozmezí při opakovaných měření vykazuje přibližně podobné výsledky. Validita = „platnost“ je nejdůležitějším ukazatelem platnosti, která vypovídá, zda je opravdu měřen zamýšlený konstrukt.³⁸

³⁶ REVIEW OF QUALITY OF LIFE PROJECT MANAGEMENT. Chief Review Services, Government of Canada 2004 [online].

³⁷ Tamtéž, převzato podle Svobodová 2006 [online].

http://kvalitazivota.vubp.cz/prispevky/soudoba_sociologie_II_kvalita_zivota-svobodova.doc

³⁸ VAĎUROVÁ, Helena a Pavel MÜHLPACHR. Kvalita života: teoretická a metodologická východiska.

Zde pojímáme kvalitu života v různých rovinách a jsou pro to využívány rozdílné metody dle Křivohlavého.³⁹ Pokud se konkrétně bavíme o různých otázkách kvality života, jedná se o následující roviny:

- *Makrorovina* = zabýváme-li se kvalitou života velkých společenských celků, tj. určité země
- *Mezorovina* = pokud se zabýváme kvalitou života malých sociálních skupin, jako škola, podnik, nemocnice apod.
- *Personální rovina* = studuje život jedince
- *Rovina fyzické existence* = pojednává o studiu chování druhých lidí

Křivohlavý dále dělí metody měření do tří skupin:⁴⁰

- 1) *Objektivní metody* = pokud hodnotí druhá osoba=> externí kritéria v pojetí i hodnocení kvality života
- 2) *Subjektivní metody* = pokud hodnotí konkrétní osoba sama sebe=> interní kritéria v pojetí i hodnocení kvality života
- 3) *Smíšené metody* = kombinace obou výše uvedených metod=> jak subjektivní, tak objektivní metody hodnocení

Hodnotí se zde celková spokojenost se životem, plus také v předem vymezených dimenzích života, kde je možno zařadit např. spokojenost s vlastním zdravotním stavem, sebepojetím, sociálními a rodinnými vztahy, bezpečnostní situací, právním vztahem, životním prostředím, finanční situací, náboženstvím účasti na aktivitách volného času, spokojenost se zaměstnáním nebo školou.

---

³⁹ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*.

⁴⁰ Tamtéž.

3.2 Venkov

Venkov ovlivňuje charakter celé České republiky, tím, že se jedná o specifické prostředí. I když zde nežije ani třetina obyvatelstva, jeho význam je mnohem vyšší. Jak bylo již mnohokrát zmiňováno u pojmu kvality života i zde je důležité nahlížet na pojem ve všech souvislostech jak historických, ekonomických, sociálních, environmentálních, tak kulturních, i když to není zcela běžné. Rysy, které jsou pro venkov charakteristické, vznikají dlouhodobě a jsou ovlivněny mnoha faktory. Proto by měl být přístup při řešení poznaných problémů komplexní, jež bude respektovat širší socioekonomické i územní vztahy, které budou podporovat trendy k jeho trvalé udržitelnosti.

Sociologická encyklopédie⁴¹ definuje venkov jako obydlený prostor mimo městské lokality tradičně charakterizovaný orientací na zemědělství s menší hustotou obyvatel, většinou propojený s přírodou a jinou sociální strukturou než ve městech. Majerová⁴² popisuje venkovský prostor přímo jako vesnici, či vesnické osídlení, které je spojeno s krajinou v okolí. Také ona vymezuje venkov jako řídce osídlený prostor s důrazem na funkci zemědělství.

Dle vymezení Štenclové a kol.⁴³ existuje šest oblastí, které tvoří každý venkov:

- *krajina s vesnicemi* => charakteristická vesnická zástavba + okolní krajina
- *obyvatelstvo*
- *charakteristické činnosti* => jako zemědělství, lesnictví
- *životní styl* => zahrnující mezilidské vztahy, prostředí, využití volného času, kulturní a duchovní vyžití
- *vesnické tradice* => různé slavnosti, poutě, vinobraní
- *atmosféra venkova* => blízkost přírody

⁴¹ SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Venkov* [online].

⁴² MAJEROVÁ, Věra a Jaroslav ČMEJREK. *Český venkov 2005: rozvoj venkovské společnosti*.

⁴³ ŠTENCLOVÁ, Sárka a Terezie CUHROVÁ. *Obnova venkovského prostoru*.

3.2.1 Funkce venkova a její proměny

V současnosti je venkov chápán jako diferencovaný prostor, jak uvádí Svobodová⁴⁴ a plní tři základní funkce v obecné rovině:

- *produkční*
- *rezidenční*
- *rekreační*

Šíře uplatnění se v průběhu času proměňuje a funkce se vnitřně mění, dříve dominantní zemědělskou činnost nahrazuje průmysl a služby, stále se snižují pracovní příležitosti, což patří mezi zásadní problémy současného venkova. Do popředí se dostává funkce rezidenční a rekreační na úkor produkční funkce venkova, jak uvádí Binek.⁴⁵

3.2.2 Vymezení obce/ venkovského prostoru

Venkov ČR můžeme vymezit různými způsoby, MMR ČR ve své „*Koncepcii rozvoje venkova*“⁴⁶ jej zahrnulo do tří přístupů, které se pak v praxi často prolínají:

- 1) Implicitní přístup na základě platné legislativy
- 2) Pozitivistický „statistický“ přístup
- 3) Sociálně konstruktivistický přístup

Ad1) Implicitní přístup na základě platné legislativy, je zde v prvé řadě vymezováno město, za venkov je pak považován prostor mimo města. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. stanoví, že městem je obec, která má alespoň 3000 obyvatel.⁴⁷ Kromě měst jsou zákonem definovány také zvláštní kategorie obcí jako statutární města a městyse, proto pro účely vymezení venkovského prostoru byla vyjmuta pouze statutární města.

⁴⁴ BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova*.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, Odbor regionální politiky. *Koncepce rozvoje venkova* [online].

⁴⁷ Zákon o obcích č.128/2000 Sb. [online]. Dostupné z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128, verze 41.

Ad2) Předpokladem pozitivistického přístupu je možnost vymezení venkova na základě měřitelných a pozorovatelných kritérií. Nejedná se o objektivní vymezení venkova, neboť každý analytik musí předem uvést, jaká kritéria podle něj definují venkov.⁴⁸ Rozhodující částí takového vymezení je stanovení kritérií/ znaků, které by měl venkov splňovat. Jak uvádí, např. Perlín⁴⁹, často používanými kritérii jsou počet obyvatel obce a hustota zalidnění. Venkovskou obcí je považovaná obec, která má méně než 2000 obyvatel, plus obce s velikostí do 3000 obyvatel, které nepřesahují hustotu zalidnění 150 obyvatel/km².⁵⁰ Také OECD využívá jednoduchou metodiku pro vymezení venkovské obce, kde je kritériem hustota osídlení méně než 150 obyvatel/km². Dalšími kritérii pro vymezení venkova může být například procento obyvatel dojíždějících za prací, počet obyvatel, struktura zaměstnanosti, počet pracovních míst na počet obyvatel trvale žijících v obci, služby v obci apod. Jak již bylo výše zmíněno, neplatí, že čím více ukazatelů, tím objektivnější vymezení venkova.

Ad3) Sociálně konstruktivistický přístup vychází z předpokladu, že pojem venkov je sociálně konstruován, jedná se pouze o čistě společenský výtvar, který reálně neexistuje. Hranice mezi venkovem a městem existuje pouze v mysli lidí a je neustále přetvářena. Venkovem ze sociálně konstruktivního přístupu je to, za co venkov považuje daná společnost, z toho by se mělo vycházet i při vymezení. Jedná se společensky nejobjektivnější vymezení.⁵¹ Jeho realizace v praxi je ale velmi náročná, protože je potřeba rozsáhlého sociologického šetření. Toto využila ve svém přístupu Kučerová,⁵² která uvádí, že venkov bývá označován téměř výhradně jako protiklad městu, jeho obyvatelům, prostředí a životnímu stylu. Slouží k protiurčení, sebevymezení.

---

⁴⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, Odbor regionální politiky. *Koncepce rozvoje venkova* [online].

⁴⁹ PERLÍN, Radim. Vymezení venkovských obcí v Česku [online].

⁵⁰ ČSU. *Postavení venkova v krajích ČR* [online].

⁵¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, Odbor regionální politiky. *Koncepce rozvoje venkova* [online].

⁵² KUČEROVÁ, Silvie. *Identita českého venkova*.

Dalším příkladem vymezení uvedeným v tabulce č. 4 níže jsou Kritéria vymezení venkovských sídel dle Binka.⁵³

Tabulka č. 4: Kritéria vymezení venkovských sídel

Kritérium	Hlavní znak
Urbanistická struktura	Rozvolněná zástavba, zemědělský statek, rozsáhlé veřejné prostory, nízký podíl zastavěných ploch
Architektonické znaky	Nízkopodlažní zástavby, integrace obytné a dalších funkcí, absence nájemního bydlení, individuální výstavba
Sociální znaky	Konservativismus, tradicionalismus, sousedství, participace, kooperativnost, sdílení společné historie
Ekonomické znaky	Vyjížďka do zaměstnání, zaměstnanost v zemědělství, vyšší podíl samozásobitelství, kutilství
Veřejná správa	Označení obce, postavení obce ve struktuře veřejné správy
Velikostní znaky	Počet obyvatel, hustota zalidnění, rozloha, podíl zastavěné plochy

Zdroj: Binek a kol., převzato

Perlín a kol.⁵⁴ ve své „*Typologii venkovského prostoru Česka*“ uvádí, že český venkovský prostor není homogenní a rozlišují různé typy venkovů, například dle potenciálu jeho rozvoje, dokresleno viz obrázek č. 5 níže. Rozdělení následovně:

1) Rozvojový venkov

jedná se o shluk POU, které leží v zázemí největších měst, při hlavních dopravních koridorech. Mají silný populační i hospodářský růst, tamní populace dosahuje nejvyšší vzdělanosti a nejnižší nezaměstnanosti

2) Nerozvojový sousedský venkov

tzv. vnitřní periferie = hospodářsky slabá území, která leží na hranicích krajů. Špatná občanská vybavenost, ekonomická slabost, zároveň vysoká míra komunitního života a sousedské sounáležitosti.

3) Moravské periferie

nachází se na území historických zemí Moravy a Slezska, zahrnuje

⁵³ BINEK, J. a kol. 2007. *Venkovský prostor a jeho oživení*.

⁵⁴ PERLÍN, Radim, Silvie KUČEROVÁ a Zdeněk KUČERA. Typologie venkovského prostoru Česka [online].

také část vnitřních periférií státu. Vysoká míra nezaměstnanosti, nižší vzdělanost. Přes dobrou občanskou vybavenost je turisticko-rekreační potenciál 2. nejnižší, i když by mohl být vysoký.

4) Vybavený moravský venkov

opět výhradně moravsko-slezský typ, také vykazuje velkou vybavenost obcí s infrastrukturou a veřejnými službami. V oblasti je stabilní migrační stabilita, což dokazuje nejvyšší podíl rodáků v rámci všech typů. Rozvojový potenciál příznivý, nicméně turisticko-ekonomický potenciál nejnižší.

5) Problémový rekreační venkov

rozkládá se ve velké části českého pohraničí, které bylo doosídlováno po 2. světové válce. Charakteristické jsou populačně větší obce, s nejnižším podílem obydlených domů a zároveň s 2. nejvyšším turisticko-rekreačním potenciálem. Oblast sociální a ekonomická je problémová. Vysoká míra vzdělanosti, nízký index vzdělanosti. Nejnižší podíl rodáků, malý počet obyvatel nad 65 let.

6) Intenzivní rekreační oblasti

turisticko- rekreační funkce je zde nejvyšší z hlediska environmentálního, ekonomického a kvality lidského kapitálu, zároveň podíl trvale obydlených domů je nejnižší. Riziko vyplývá z dominance jediného odvětví a také v aspektech komunitního života a sociálních vztahů.

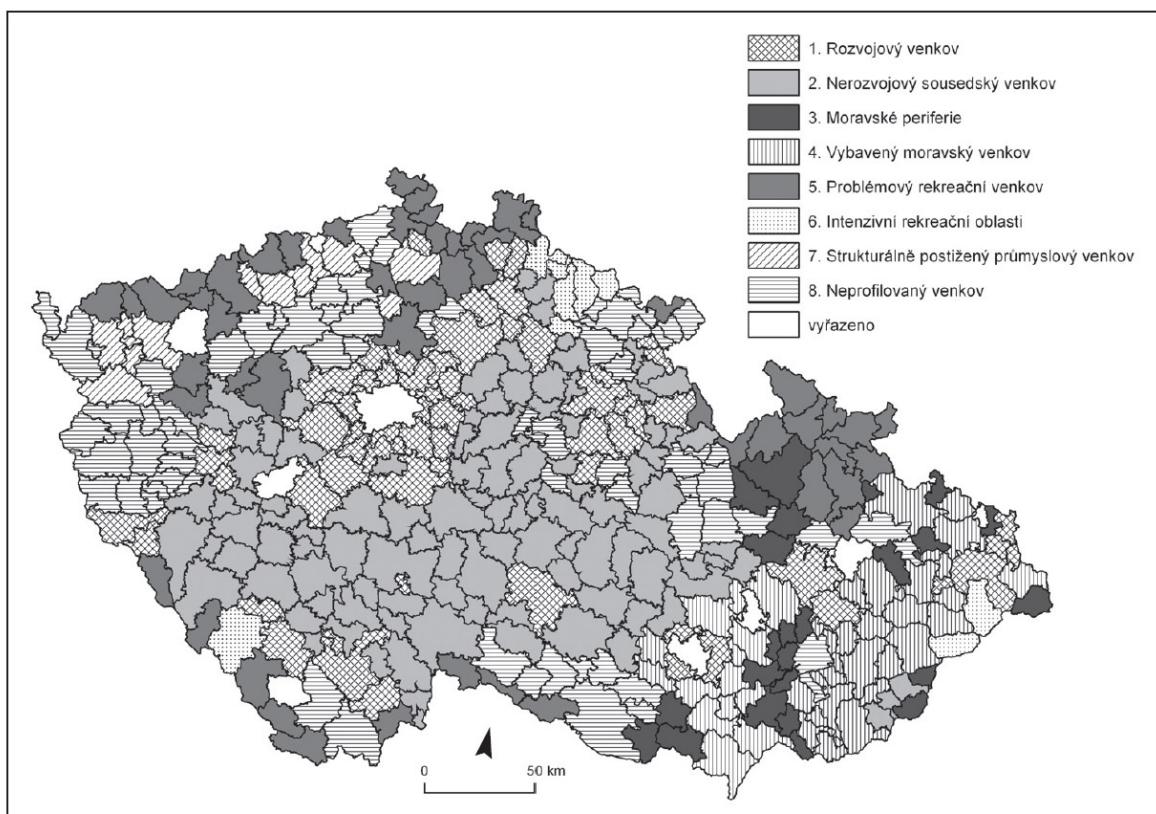
7) Strukturálně postižený průmyslový venkov

specifické pro oblast severních Čech, podobný 5. typu, ale nedisponuje ani vysokou turisticko-rekreační funkcí zároveň ani nízkými podíly trvale obydlených domů. Rozvojový potenciál ve všech sférách rozvoje nejnižší.

8) Nепrofilovaný venkov

jedná se o poslední shluk velkých částí zbylých území. Zahrnuje malé obce, s nejnižším indexem vzdělanosti, velmi malý rozvojový potenciál, nevyužitý. Charakter nejasný a do budoucna nejistý.

Obrázek č. 5: Typologie venkovského prostoru Česka podle potenciálu rozvoje

Zdroj: Perlín a kol.⁵⁵, převzato

3.2.3 Klady a záporý života na venkově

Trendem doby je zvýšený zájem po životě na venkově, klidný rodinný život v bezpečnějším prostředí s vlastním domem a kouskem zahrady. Jak uvádí Glück a Magel⁵⁶ člověk chce být více nezávislý, aby se mohl odpoutat od tlaku spolunájemníku a nemusel brát ohledy na sousedy. Tomu nahrává i fakt, že ceny venkovských pozemků v regionech jsou nižší oproti centru měst.

Hlavním faktorem, který lidé oceňují na venkově je možnost nákupu větší nemovitosti za lepší cenu a celkově pak život na venkově považují za levnější, protože je zde méně příležitostí k utrácení a nákupům.⁵⁷ Mezi největší klady venkova jsou považovány klid, harmonizace těla myslí nebo nabítí energií. Pro

⁵⁵ PERLÍN, Radim, Silvie KUČEROVÁ a Zdeněk KUČERA. Typologie venkovského prostoru Česka [online].

⁵⁶ GLÜCK, Alois a Holger MAGEL. *Venkov má budoucnost*.

⁵⁷ TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*.

mnohé je to také místo realizace koníčků, které se pojí s přírodou a trávením volného času.⁵⁸

Toto potvrzuje i Binek,⁵⁹ který za klady venkova považuje:

- životní prostředí
- kulturní krajinu
- možnost trávení volného času a rekreace
- atraktivitu bydlení

Naproti tomu jako zápornou stránku při rozhodování, zda se přestěhovat na venkov, lidé vidí hlavně v:

- menším počtu pracovních příležitostí
- nízkém stupni založnosti
- ztížené dopravní dostupnosti
- nízké dostupnosti služeb a nabízených výrobků

Konkrétně v již výše zmíněné práci Temelové, Pospíšilové, Ouředníčka⁶⁰ lidé považují za negativum nízkou nabídku pracovních příležitostí a zároveň také malé finanční ohodnocení. Toto, lidé řeší buď práci z domova, dojízděním za prací, či dobrovolnou nezaměstnaností. Dalšími negatyvy je také omezený výběr nabízených výrobků a služeb, zároveň také již uváděna špatná dopravní dostupnost.

Nízká průměrná založnost je spojena s jedním z hlavních problémů venkova a to s dopravní obsluhou. Autoři Glück a Magel uvádí, že ztížená dostupnost hromadných dopravních prostředků je vázaná na nižší poptávku právě z důvodu nízké založnosti.⁶¹ Špatná dopravní obslužnost a nízká vybavenost podmiňuje obyvatele venkova k vlastnictví automobilu téměř jako k nutnosti.⁶²

Nedostatečná občanská vybavenost a úbytek pracovních příležitostí poznamenal funkci venkova, jeho sociální a ekonomickou strukturu. Každodenním

⁵⁸ TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*.

⁵⁹ BINEK, J. a kol. 2007. *Venkovský prostor a jeho oživení*.

⁶⁰ TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*.

⁶¹ GLÜCK, Alois a Holger MAGEL. *Venkov má budoucnost*.

⁶² TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*.

dojížděním za prací a do škol se pro obyvatele stává venkov pouze místem k bydlení.⁶³

Tyto obecné klady a záporý života na venkově uvedeny v kapitole 3.2.3 by měly být potvrzeny/nepotvrzeny dle výsledků šetření ve vybrané obci. Zda se bude plně shodovat ve výše uvedených kladech a záaporech, či se tato konkrétní obec bude výrazně v některém z bodu lišit.

---

⁶³ GLÜCK, Alois a Holger MAGEL. *Venkov má budoucnost.*

4 Vlastní práce - Vybraná obec Staré Město

4.1 Metodika výzkumu

Dotazníkové šetření probíhalo v srpnu/září 2021, do terénního šetření byli zapojeni rodiče autorky, jejíž prostřednictvím proběhla distribuce dotazníků osobně sousedům domů, také v místní hospodě a na fotbalovém hřišti. Respondentům byly objasněny důvody šetření ústně při předání, zároveň samotný dotazník obsahoval krátké zdůvodnění šetření a ujištění o anonymitě výsledků. Anonymitu⁶⁴ také zaručovalo odevzdání vyplněných dotazníků vložením do poštovní schránky domu rodičů, případně do připraveného boxu na sběrném místě v hospodě.

4.1.1 Hlavní cíl práce

Cílem práce je zjištění obecných názorů obyvatelstva na kvalitu života v obci, díky vzrůstající zástavbě vliv nově příchozích na chod a vztahy mezi obyvateli obce, celková spokojenosť v dílčích oblastech specifikovaných pomocí předem stanovených indikátorů. Předpoklad místní znalosti je zde splněn, jedná se o rodnou obec autorky s přetrvávajícími pevnými vazbami a dobrými vztahy, proto i dostupnost nahrává časovým a finančním možnostem a také reálností provedení terénního dotazníkového šetření právě zde.

Výsledkem by mělo být porovnání názorů obyvatel obce dle různých indikátorů v oblastech kvality života. Názory budou doplněny o vyjádření starosty a jeho pohled na kvalitu života v obci. Na závěr budou poskytnuta možná doporučení na zlepšení kvality života v dané obci.

K naplnění cíle bude využit kvantitativní přístup podle Dismana.⁶⁵

---

⁶⁴ MAJEROVÁ, Věra a Emerich MAJER. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství: část II.*

⁶⁵ DISMAN, M. 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost.*

4.1.2 Hypotézy a hlavní výzkumné cíle a otázky

Po provedení analýzy současného stavu spokojenosti s kvalitou života budou naplněny dílčí cíle:

- Zjištění míry spokojenosti s kvalitou života v jednotlivých oblastech, které indikátory mají největší vliv na kvalitu života.
- Zjištění nejčastějších problémů a největších pozitiv v obci.
- Zjištění, zda jsou obyvatelé spokojeni s práci zastupitelstva a obecního úřadu.
- Zjištění, jaké kulturní a společenské aktivity postrádají.
- Zjištění, zda jsou vztahy mezi starousedlíky a nově příchozími v posledních patnácti letech napjaté, či je toto tvrzení přežitkem.

Na základě výše uvedených cílů jsou stanoveny konkrétní hypotézy, které budou terénním šetřením ověřeny:

- „*Většina respondentů je spokojena s prací místní samosprávy.*“
- „*Minimálně polovina respondentů vnímá obec jako perspektivní.*“
- „*Většina respondentů vnímá možnosti kulturního a sportovního využití jako nedostatečné.*“
- „*Nadpoloviční většina respondentů se domnívá, že rozvoj tradic a zvyků přispívá ke zlepšení kvality života v obci.*“
- „*Vztahy mezi starousedlíky a nově příchozími v obci jsou bezproblémové.*“

Na základě těchto výzkumných otázek budou zjištěny informace ke kvalitě života obyvatel referenční obce a bude možno porovnat, zda takto získaná data z provedeného šetření povedou k naplnění cíle.

Výsledky dotazníkového šetření by měly objasnit spokojenosť občanů s životem v dané obci, jaká pozitiva a problémy spojené s kvalitou života v obci považují jednotlivci za největší. Zda se účastníci šetření zajímají o dění v obci a vnímají svou obec a její rozvoj i do budoucna za perspektivní. Výsledky by zároveň měly určit indikátory s největším vlivem na kvalitu života v posuzované obci.

Navíc byla přidána polootevřená otázka na zjištění stavu ohledně aktuálního problému pandemie Covidu-19 a dopadu na kvalitu života dotazovaných.

Závěrem bude ještě krátce samostatně vyhodnoceno, zda klady a zápory života na venkově, které jsou uvedeny v kapitole 3.2.3, budou šetřením ve vybrané obci potvrzeny/ nepotvrzeny. Zda se klady a zápory budou plně shodovat s obecně uváděnými klady a zápory nebo se tato konkrétní obec v některém z bodu výrazně odkloní.

4.1.3 Indikátory výzkumu obecně

Indikátory běžně slouží k určení obecných názorů obyvatel referenční obce a k určení, které z nich mají největší vliv na život tamních občanů. Inspirací pro zvolení indikátorů byl výzkum kvality života na České zemědělské univerzitě v Praze profesorky Majerové⁶⁶, také výsledkový portál organizace CI2, o.p.s., který nabízí, mimo jiné výsledky místně specifických indikátorů měst v České republice⁶⁷. Indikátory, byly částečně upraveny dle potřeb šetření zvolené obce a místní znalosti autorky o poměrech v obci.

Mezi vybrané indikátory byly zvoleny:

Dopravní dostupnost

Indikátor dopravy patří mezi klíčové. Možnosti veřejné dopravy a jejího využití občany při cestách do práce, školy, či za službami. Zda je hojně obyvateli využíváno, či dávají přednost jiným dopravním prostředkům jako vlastní automobil, kolo.

Práce zastupitelstva

Šetřením se ověřuje, zda jsou občané s prací svých zastupitelů spokojení a zajímají se o činnost místní samosprávy, která má významnou roli při rozvoji obce a jejím budoucím směrování.

---

⁶⁶MAJEROVÁ, Věra. *Český venkov 2003: Situace před vstupem do EU*.

⁶⁷ CI2. *Indikátory udržitelnosti: Místně specifické* [online].

Pracovní příležitosti v obci a blízkém okolí

Jedná se o další důležitý indikátor, který má vliv na výběr bydlení, zda budou mít lidé možnost práce přímo v obci, případně blízkém okolí, nebo budou muset dojízdět za prací desítky kilometrů.

Vybavenost obce

Ověření infrastruktury a objektů v dané obci zda jsou obyvatelé spokojeni s vybaveností své obce, například jako školy, knihovny, obchodu a považují ji za ne/dostatečnou a co by případně přivítali.

Dostupnost služeb

Indikátorem můžeme rozumět využívané oblasti v obci jako trávení volného času, oblast kultury a sportu, sociální a zdravotnická oblast. Například zda je v obci k dispozici lékař, popřípadě veterinář pro zvířata, možnost návštěvy restaurace, kina, tělocvičny a podobně.

Příroda a životní prostředí, klid v obci

Lidé často volí život na venkově z důvodu většího klidu, nižšího znečištění ovzduší a okolní přírodě, tyto indikátory jsou respondenty uváděny mezi výhody života na venkově.

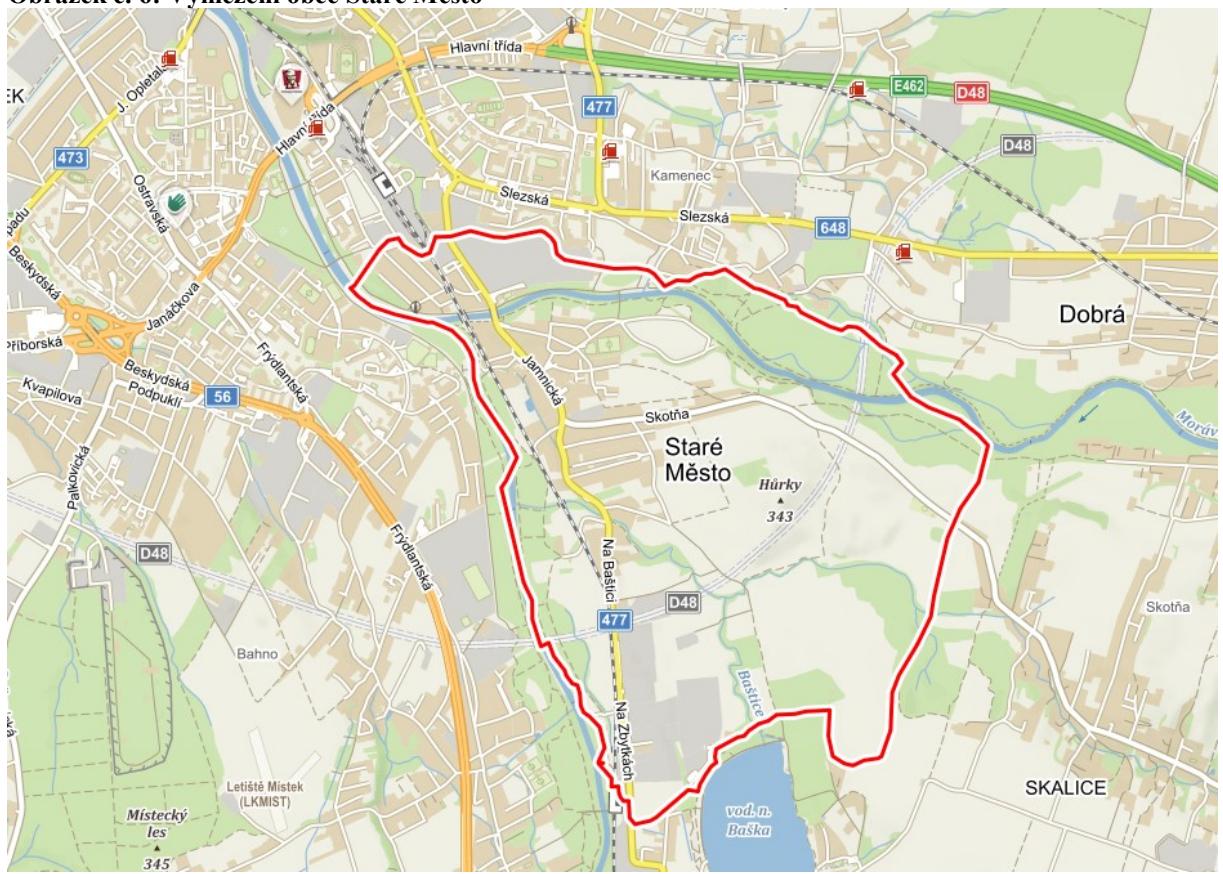
Pocit bezpečí

Stejně jako příroda a klid i pocit bezpečí patří mezi indikátory, které vede lidi k volbě života na venkově, kde se cítí oproti městu bezpečněji.

4.2 Obec Staré Město

Předmětem případové studie je obec Staré Město u Frýdku – Místku. Obec se nachází v Moravskoslezském kraji v podhůří Beskyd. Nejbližšími městy jsou Frýdek Místek, Ostrava, Nový Jičín. Ve Starém Městě má autorka pevné vazby díky rodičům, spolužákům a také trvalému pobytu. Pravidelně se zde vrací, aby se zapojila jak do společenského, tak do politického života obce, minimálně formou pravidelné účasti ve volbách.

Obrázek č. 6: Vymezení obce Staré Město

Zdroj: <https://www.stare-mesto.cz/>

4.2.1 Stručná historie obce

První zmínka zapsána v listině vratislavského biskupa Vavřince, kterému patřilo Těšínské panství a jenž listinou ze dne 25. a 27. května 1223 převedl biskupský desátek z dědiny Na Gennizi (Na Jamnici) k dobru panenského kláštera v Rybníku. Touto Jemnici (Jamnici) se rozumí právě Staré Město. Poté, co byl ve 14. století Frýdek povýšen na město, byl zpečetěn osud slovanského městečka Jamnice, které bylo nazýváno Staré Město a stalo se jménem místním. Obchodní cesta z Moravy na Těšínsko byla přeložena do Frýdku. Postupně jak Frýdek rozvojem cestovního ruchu rostl a sílil, vzniklo 1943 dvouměstí Frýdek-Místek, jehož součástí bylo i Staré Město. Dne 24. listopadu 1990 se na základě petice občanů obec osamostatnila.

Kulturní dědictví obce představuje římsko-katolický kostel svatého Josefa postaven v letech 1902 – 1903 v románském slohu, první sokolovna na Frýdecku z roku 1929. Historie místní školy sahá až do roku 1845.⁶⁸

4.2.2 Charakteristika obce

Obec Staré Město vznikla jako územní samosprávná jednotka v souladu s § 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů ke dni 24. 11. 1990 a dle § 4 tohoto zákona vystupuje v právních záležitostech svým jménem a nese odpovědnost za vztahy, které z toho vyplývají. Jedná se o obec se základním rozsahem přenesené působnosti. Nachází se v podhůří Beskyd, na soutoku dvou řek Ostravice a Morávky v Moravskoslezském kraji, v okrese Frýdek-Místek s rozlohou katastru obce 465 hektarů. Počet obyvatel 1465 (stav k 31. 12. 2020). Průměrný věk v obci je 42 let. Nejcennějším přírodním koutem obce jsou peřeje řeky Morávky a přilehlé břežní porosty. Chráněné území v kategorii „přírodní památka“ bylo vyhlášeno ONV Frýdek-Místek dne 27. 2. 1990. Má výměru cca 50 ha.

Obec není zapojena do spolupráce žádné Místní akční skupiny ani Sdružení obcí, částečně spolupracuje s městem Frýdek-Místek, svou polohou na něj navazuje. Obec je na svou samostatnou činnost, dle slov starosty, pyšná.

PSČ: 738 01

LAU 2 (obec): CZ0802 552551

Počet částí obce: 1

Okres (LAU 1): Frýdek-Místek (CZ0802)

Kraj (NUTS 3): Moravskoslezský (CZ080)

Počet k. ú.: 1

Vzdálenost od FM: 1 km

Vzdálenost od OV: 21 km

---

⁶⁸ OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky obce* [online].

Obrázek č. 7: Demografický vývoj v obci v letech 2016-2020

Staré Město (okres Frýdek-Místek)

Demografický vývoj

Stav obyvatel k 31.12.

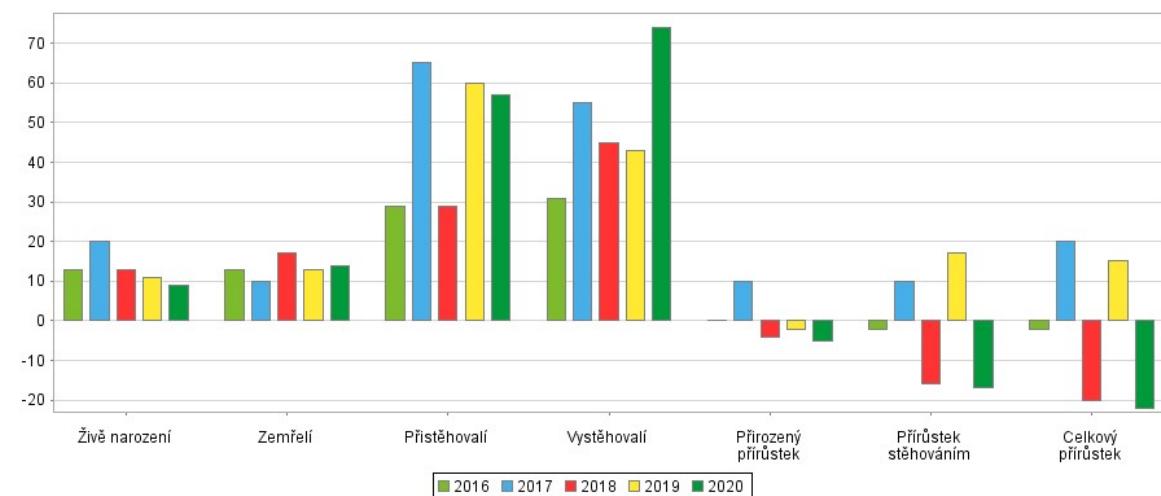
	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem	1 472	1 492	1 472	1 487	1 465
v tom muži	729	734	726	729	712
podle pohlaví ženy	743	758	746	758	753
v tom 0-14	209	218	208	210	206
ve věku (let) 15-64	996	984	977	987	973
65 a více	267	290	287	290	286
Průměrný věk	42,0	41,7	42,3	42,4	42,8

Kód: PU-DEM-OB1/2

Zdroj: ČSÚ Veřejná databáze⁶⁹, převzato

Obrázek č. 8: Pohyb obyvatel v obci

Pohyb obyvatel

Kód: PU-DEM-OB2/3

Zdroj: ČSÚ Veřejná databáze⁷⁰, převzato

4.2.3 Život v obci – obecně, rozvoj a výstavba nových domů

Obec má velmi slušnou občanskou vybavenost. Má „nejhorší“ roky za sebou je zde zavedena kanalizace, plyn, funkční odpadové hospodářství včetně řešení tříděného odpadu a bioodpadu (využití dotace z Operačního programu

⁶⁹ ČSÚ. Veřejná databáze: vše o území [online].

⁷⁰ Tamtéž

životního prostředí 2014-2020), dále pak proběhly s pomocí dotací rekonstrukce budovy Obecního úřadu, budovy školy včetně vybudování tvořivých dílen a nové tělocvičny, rekonstrukce fotbalového hřiště a vybudování sportovišť na volnočasové aktivity, také má napojeny autobusové spoje na Integrovaný dopravní systém Frýdku – Místku. V posledních dvou letech bylo vybudováno kolumbárium na místním hřbitově, dále se pak díky stále probíhající nové zástavbě částečně prodloužil kanalizační řád, realizace bude v dalších nově zastavěných částech obce pokračovat i v roce následujícím. Úspěšně také byla dokončena generální úprava areálu školního dvora, jejíž slavnostní předání díky pandemii Covidu-19 v loňském roce neproběhlo a stalo se tak až letos v rámci odložených oslav třicetiletého výročí samostatnosti obce, které se konaly začátkem října pod názvem Slavnosti Starého Města.

4.2.4 Informace o obci, OÚ - agenda, ukázka rozpočtu

Zastupitelstvo obce má 9 členů, všichni krom starosty obce jsou neuvolněni. Zaměstnanci úřadu jsou starosta, účetní, sekretářka, která se stará zároveň o knihovnu a uklízečka, která také zajišťuje rozvoz obědů z místní školní jídelny důchodcům. Obec má dva výbory kontrolní a finanční, kde jsou předsedy členové zastupitelstva. Obec je zřizovatelem Základní a mateřské školy, Obecní knihovny, SDH Staré Město. Nejaktivnějším spolkem obce je Klub Seniorů. Informace obyvatelstvu, krom webových stránek a vývěsky před obecním úřadem, zajišťuje místní rozhlas a také 4x ročně obecní zpravodaj v tištěné podobě distribuován přímo do schránek občanů.

Rozpočet obce za rok 2019

Návrh rozpočtu na rok 2019 byl schválen zastupitelstvem 5. 12. 2018, rozpočet byl sestaven jako vyrovnaný ve výši 30 386 700 Kč, viz tabulka č. 5 níže.

Tabulka č. 5: Schválený rozpočet na rok 2019

Příjmy v Kč	Výdaje v Kč
30 386 700,00	30 386 700,00

Zdroj: OBEC STARÉ MĚSTO. Oficiální webové stránky obce [online]. <https://www.stare-mesto.cz/>

Schválený upravený rozpočet a závěrečný účet se skládal z položek příjmů a výdajů uvedených detailně v tabulce č. 6 níže.

Tabulka č. 6: Složení schváleného upraveného rozpočtu a závěrečného účtu

Druh	Upravený rozpočet 2019	Skutečnost
Příjmy	Kč	Kč
Třída 1 - Daňové příjmy	25 649 500,00	25 525 521,42
Třída 2 - Nedaňové příjmy	1 939 200,00	1 882 960,24
Třída 3 - Kapitálové příjmy	1 000,00	1 000,00
Třída 4 - Přijaté transfery	3 299 099,96	4 120 099,96
Příjmy celkem	30 888 799,96	31 529 581,62
Výdaje	Kč	Kč
Třída 5 - Běžné výdaje	23 610 299,96	14 846 963,26
Třída 6 - Kapitálové výdaje	14 278 500,00	8 162 055,36
Výdaje celkem	37 888 799,96	23 009 018,62
Třída 8 - Financování	7 000 000,00-	8 520 563,00

Zdroj: OBEC STARÉ MĚSTO. Oficiální webové stránky obce [online]. <https://www.stare-mesto.cz/>

Jak je z uvedené tabulky patrné, příjmy se od schváleného upraveného rozpočtu nijak výrazně nelišily, přesto jsou v kladných číslech. Zato výdaje ano, zde je dle závěrečného rozpočtu zřejmé, že nebyly čerpány veškeré prostředky, konkrétní jsou vypíchnuty v následující tabulce. Jedná se např. o platy zaměstnanců, o výdaje na budovy, haly, stavby. Pozitivní je, že obec není zadlužená a hospodaří s poměrně vysokou finanční rezervou.

Níže, jsou blíže specifikovány dvě položky příjmů a také výdajů. U příjmů byly vybrány dva nejvyšší příjmy v obecním rozpočtu a to konkrétně Daň z přidané hodnoty a Daň z příjmů fyzických osob, zde se jasně odrážela dobrá ekonomická situace České republiky (situace do konce roku 2019), s nízkým podílem nezaměstnanosti a vyšší ochotou utrácet. Což se projevilo na obou vybraných daních. V případě výdajů je situace odlišná, schválená částka není plně využita. Například u vybrané položky platy zaměstnanců je rozdíl 500 tisíc Kč, na což mohla mít částečně vliv dlouhodobá několikaměsíční nemocenská jedné z pracovnic úřadu. Obec také plně nevyužila položku běžných výdajů na budovy, haly a stavby, zde je rozdíl dokonce 5,4 milionu Kč, jedná se o poměrně vysokou částku. V roce 2019 nebyly realizovány mimo jiné plánované investice do

rozšíření kanalizační sítě v nově vzniklé zástavbě či výstavba kolumbária, přímo ze zmíněné kategorie pak např. realizace stavby altánu včetně zpevněné plochy u bytového domu č. p. 506 ve Starém Městě. Jedná se o jeden z činžovních domů v majetku obce. Tyto zmíněné investice byly přesunuty na rok 2020, také následně realizováno.

Tabulka č. 7: Vybrané příjmy a výdaje

Příjmy	Upravený účet v Kč	Závěrečný účet v Kč
Daň z přidané hodnoty	10 430 000,00	10 429 177,19
Daň z příjmů fyzic. osob	6 780 000,00	6 764 315,03
Výdaje	Upravený účet v Kč	Závěrečný účet v Kč
Platy zaměstnanců	3 493 700,00	2 978 673,00
Budovy, haly, stavby	12 188 500,00	7 273 565,36

Zdroj: OBEC STARÉ MĚSTO. Oficiální webové stránky obce [online]. <https://www.stare-mesto.cz/>

4.2.5 Spolkový život: Klub seniorů, Sportovní spolky, Hasiči, Sokol Staré Město

Nejaktivnějším spolkem obce je Klub Seniorů, který byl založen jako občanské sdružení v roce 1999 na přání spoluobčanů a obecního úřadu. V současné době se schází většinou v zasedací místnosti OÚ. Spoluzakladatelkou a předsedkyní klubu je paní Karla Mikšíková, učitelka zdejší Základní školy, jejíž výchovou prošly tři generace staroměšťanů, včetně autorky a její rodiny.

Hlavním programem jsou přednášky a besedy z různých oborů lidské činnosti, pořádají procházky do okolí, každoročně i zájezd do vzdálenějších míst. V roce 2004 připravili výstavu „*Tvořivost našich spoluobčanů*“ a v roce 2009 výstavu „*Staré Město*“. Na jaře 2012 další výstavu „*I u nás je krásně aneb Staré Město na fotografiích a obrazech*“. Kde se pokusili zapojit i ostatní občany, aby k připravované výstavě zapůjčili nějaký materiál v podobě obrazů, fotografií. Informace o programu Klubů seniorů jsou pravidelně publikovány na stránkách Staroměstského zpravodaje, viz Obrázek č. 9. Od března 2020 byla pravidelná setkání přerušena z důvodu koronavirové krize, kde je právě tato skupina občanů v rizikové skupině. Pouze v červnu proběhla pravidelné předprázdninové smažení vaječiny na místním fotbalovém hřišti a poté byla další setkání opět až do odvolání zrušena. Ač se jedná o Klub seniorů, snaží se aktivně zapojit i mladší

spoluobčany, ať již formou spolupráce na pořádaných akcích, či otevřenou účastí pro všechny zájemce na zájezdech, bohužel s malou úspěšností.

Obrázek č. 9: Ukázka z programu Klubu seniorů

PROGRAM KLUBU SENIORŮ

Leden 2020:

Pondělí 20. 01. 2020 v 15:30 v zasedací místnosti obecního úřadu

Bylinky pro zdraví a imunitu – S tímto zdravotně prospěšným tématem, nás přijde obeznámit p. Jana Mlčochová, jež se danou problematikou již delší dobu zabývá s uspokojivými výsledky.

Únor 2020

Pondělí 17. 02. 2020 v 15:30 v zasedací místnosti obecního úřadu

Tradiční posezení – s ohlédnutím za uplynulým 21. rokem existence klubu, též s malým programem, písničkou a tombolou

Březen 2020

Pondělí 16. 03. 2020 v 15:30 v zasedací místnosti obecního úřadu.

Odpoledne s poezíí a „cestováním“ po Patagonii – Autorské čtení s knížkou „Slova pálená“ nás určitě zaujmé mladá básnířka Kerstin Valičková. Ve 2. části slovem i obrazem o cestě a krásách přírody v Patagonii nám bude vyprávět p. Jana Valičková.

Zdroj: Zpravodaj obce Staré Město⁷¹

Významným spolkem je Sbor dobrovolných hasičů Staré Město a jeho mládežnický oddíl. Zrekonstruovaná hasičská zbrojnica sousedí s místní základní školou. Účastní se různých soutěží hasičských družstev, které často také pořádají na místním fotbalovém hřišti. Svou činnost bohužel nijak významně nepropagují v písemné podobě ani na stránkách obce.

Fotbalové hřiště slouží, jak už název napovídá, největšímu spolku v obci fotbalovému oddílu, který má tradici již od svého založení v roce 1933, po různých změnách názvu a začlenění, byl v dubnu 2017 založen samostatný spolek 1. SC Staré Město, z. s. Oddíl v současné době zajišťuje činnost sedm družstev, přičemž družstvo mužů, dorostu, starších a mladších žáků hrají krajské soutěže,

⁷¹ OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky: Zpravodaj* [online].

také družstva starší a mladší přípravky a předpřípravky. Celkový počet členů je 190 a z toho 150 mládežníků.⁷²

Dalším aktivním spolkem je Sokol Staré Město s historickou tradicí a první Sokolovnou na Frýdeckomístecku, kterou je možno také využít ke společenským akcím, jako jsou plesy, společenské akce. Bohužel je těchto akcí čím dál méně. Sokol má tři zájmové oddíly: Všestrannost - cvičení ženy, Stolní tenis, Nohejbal.

4.2.6 Souhrnná charakteristika obce dle použitých indikátorů

Dopravní dostupnost

Obec přímo navazuje na město Frýdek – Místek a jeho Integrovaný dopravní systém. Autobusy zajíždí před Polikliniku v centru Místku, což využívají zejména starší občané. Obec je od roku 2020 zapojena do tzv. "bikesharingu" = sdílení kol, kdy poskytla stojan přímo ve středu obce před Obecním úřadem. Železniční stanice Frýdek-Místek je přibližně 15 minut pěší chůzí, zároveň zde také zajíždí autobusové linky.

Práce zastupitelstva

Zastupitelstvo obce se skládá z devíti zastupitelů, většina je z řad nezávislých, zastoupeny zůstávají i menšinově tradiční strany jako KDU-ČSL a ČSSD. Minimálně 1/3 zastupitelstva je z nově příchozích občanů, včetně pana starosty. Nově příchozí se aktivně zapojují do chodu obce, své zájmy hájí i lokální zemědělec svou účastí v zastupitelstvu. Sdružení nezávislých kandidátů je s menšími obměnami ve vedení obce již od 90. let 20. století.

Pracovní příležitosti v obci a blízkém okolí

V obci sídlí přes třicet firem, což je poměrně vysoké číslo. Jsou zde dvě „Induzóny“ jedna na začátku obce přímo na hranici s městem Frýdek- Místek v areálu bývalého státního podniku Pily. Druhá induzóna je na konci obce směrem na sousední obec Baška. Zde sídlí např. Ferrit s.r.o. s 240 zaměstnanci, UNIS COOL, s.r.o. s 200 zaměstnanci. Bohužel to neznamená, že by větší část

---

⁷² 1. SC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky fotbalového klubu* [online].

ekonomicky aktivních občanů pracovala přímo v obci, právě naopak. V blízkém okolí je jeden z nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu automobilka Hyundai a také například Pivovar Radegast.

Vybavenost obce

Staré Město je zřizovatelem Základní a mateřské školy, které navštěvují děti z okolních vesnic i děti z blízkého Frýdku – Místku, jejíž rodiče preferují menší školu ve venkovském prostředí a menší třídy, zároveň však s vysokou kvalitou a otevřeností vůči alternativním metodám výuky. Toto je také jeden z důvodů nárůstu výstavby nových domů, kde jsou ve větší míře rodiny s malými dětmi. Obecní knihovna se nachází přímo na Obecním úřadě. Obec je plně plynofikována, výstavba kanalizace stále pokračuje i do nově zastavěných částí. Obec nemá v současné době samoobsluhu, ani menší potraviny.

Dostupnost služeb

Obec disponuje obecními byty i pro seniory se zajištěním pomoci v podobě donášky obědů a nákupů, úklidu. Chybí zde praktický lékař, dětský lékař, oba zde v minulosti praxe provozovali, v obci také není veterinář. V centru je „Salón krásy“ zajišťující služby jako jsou masáže, pedikúra, manikúra, kosmetické a kadeřnické služby. Obec má tři hospůdky a jednu restauraci. Nachází se zde zrekonstruované fotbalové hřiště, tenisové kurty pro veřejnost. Historická budova Sokolovny, kde je možnost pronájmu sálů pro sportovní i společenské aktivity. Obec je napojená na cyklostezku města Frýdek-Místek. Společenské akce, které pořádá obec, jsou pouze Slavnosti Starého Města. Největší události bývá nedělní fotbalový zápas, soutěž hasičských družstev z okolních obcí. Příležitostí ke sdružování je poskrovnu. V zimě sportovní oddíly obce pořádaly plesy v místní Sokolovně, na jaře pod záštitou Lidovců probíhal Country bál a v červnu Den dětí. Z důvodu pandemie Covidu-19 tyto akce již v posledních dvou letech neproběhly a je otázkou, zda budou obnoveny.

Příroda a životní prostředí, klid v obci

Tento indikátor patří mezi pozitiva života na venkově. I přes blízké sousedství s městem Frýdek-Místek je vzhled Starého Města typicky venkovský s možností trávení volného času v přírodě, buď sportovními aktivitami na místních sportovištích, projížďkách na kole, bruslích po cyklostezce, případně běhu, či procházkách v okolních lesích, hlavně v okolí dvou řek, které Starým Městem

protékají. Mimo hlavní dopravní tah obcí není doprava nadměrně frekventovaná a v obci je poměrně klid. Díky blízkosti přírody a Beskyd je vyhledávaným místem k životu.

Pocit bezpečí

Obec nemá obecní policii, plně využívá smluvně zajištěných služeb města Frýdek- Místek. Kromě několika drobných krádeží a vesnické rvačky nejsou evidovány v posledních letech větší přestupy, či trestné činy. Obec je považovaná za bezpečnou a to také zvyšuje její atraktivitu nejen pro rodiny s malými dětmi.

4.3 Samotné šetření

4.3.1 Dotazník typ - obecně - konstrukce nástroje

Pro terénní šetření mezi obyvateli obce byl zvolen dotazník. Dotazník obsahuje celkem dvacet otázek. Na začátku byly využity otázky uzavřené – identifikační otázky, následuje otázka v tabulce a poté dvě baterie, škály, filtrační otázka, polootevřené otázky, na závěr také otevřená otázka, aby měli účastníci možnost se vyjádřit k čemužkoli, co jim chybělo v předchozích otázkách, a považovali za důležité zmínit.⁷³

Otázky se zabývají obecnou spokojeností s kvalitou života v obci, prací zastupitelstva, dopravní dostupnosti, spokojeností se společenskými a kulturními akcemi, návrhy na zlepšení co respondenti v obci postrádají.

4.3.2 Sběr dat a charakteristika zkoumaného vzorku

Pro účely této případové studie byl pro dotazníkové šetření použit kvótní výběr dat. Jedná se o častý postup terénního šetření. Kvótními znaky jsou jednoduché, snadno identifikovatelné a zároveň klíčové vlastnosti. Počet obyvatel vybrané obce není vysoký, pro zjednodušení výběru vzorku tedy byly stanoveny dvě kvóty: pohlaví a věkové kategorie.⁷⁴ Vzorek se sestával ze 73 respondentů

---

⁷³ MAJEROVÁ, Věra a Emerich MAJER. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství: část II.*

⁷⁴ SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Výběr kvótní* [online].

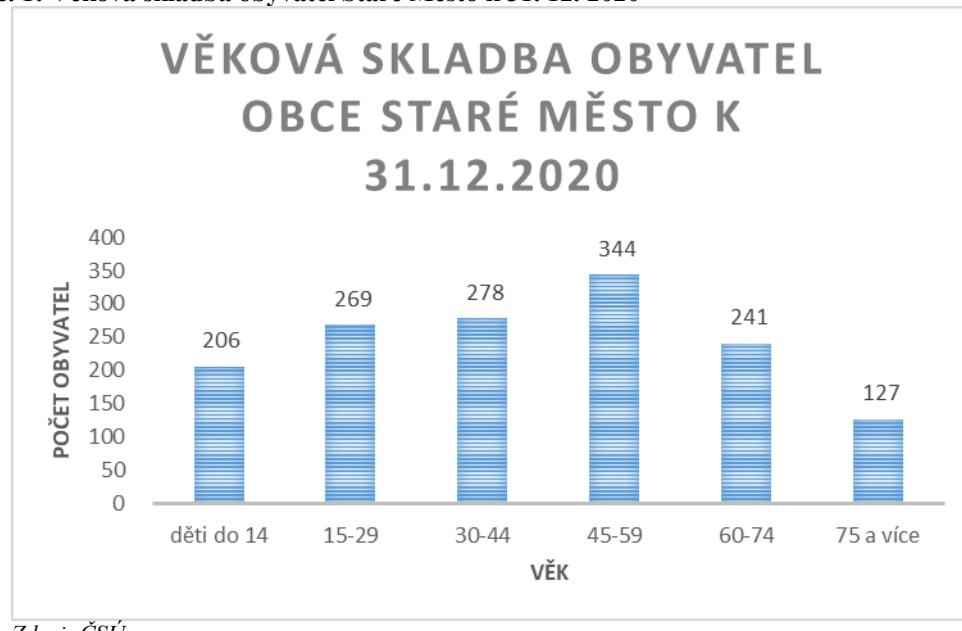
obce Staré Město. Respondenti jsou ve věkovém rozpětí od 15 do 75+. Muži tvoří 48% a ženy 52 % z celého vzorku.

Výběr nebyl striktně reprezentativní, nicméně byly pokryty všechny věkové skupiny u obou pohlaví. Velikost výběrového vzorku nebyla předem stanovena, snahou bylo sesbírat co nejvíce možných vyplněných dotazníků, dle možností jak časových tak finančních. Minimálně však 60 vyplněných dotazníků.

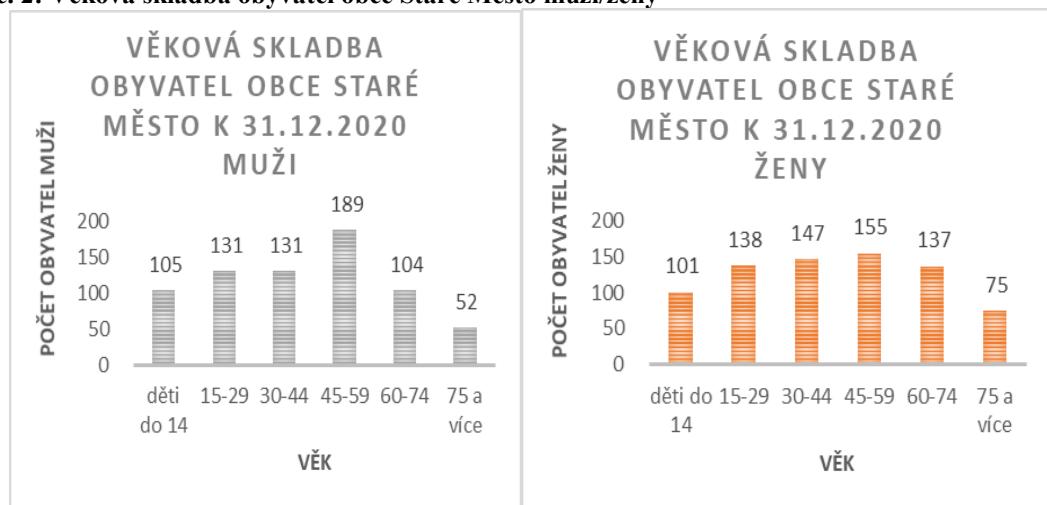
4.3.3 Procentuální vyjádření kvót - Věková struktura zkoumaného vzorku

Celkový počet obyvatel obce Staré Město 1465. Z toho 206 dětí do 15 let. Graf č. 1 ukazuje konkrétní počet obyvatel, dle jednotlivých věkových kategorií. Graf č. 2 pak znázorňuje rozdělení dané věkové kategorie zvlášť u mužů a žen.

Graf č. 1: Věková skladba obyvatel Staré Město k 31. 12. 2020

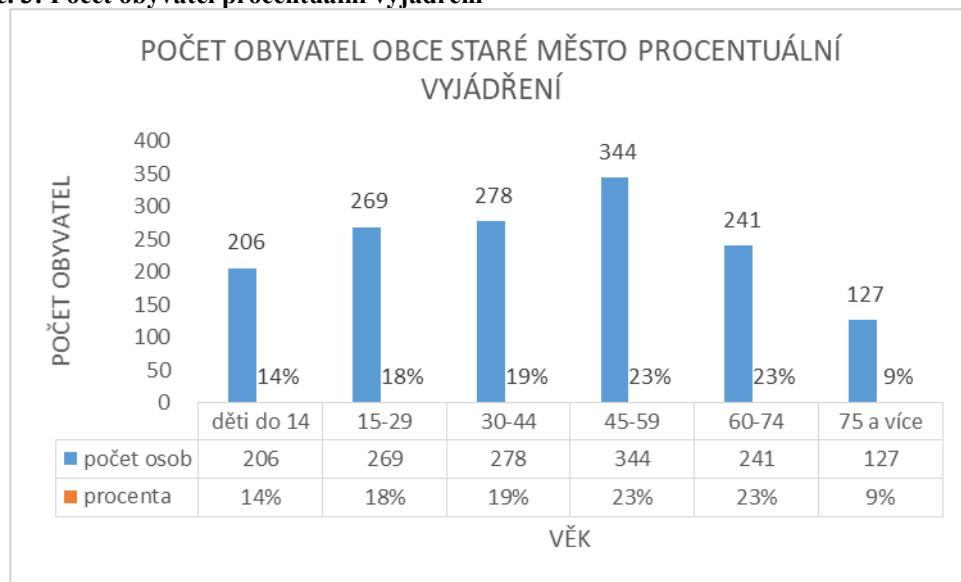
Graf č. 2: Věková skladba obyvatel obce Staré Město muži/ženy

Zdroj: ČSÚ.

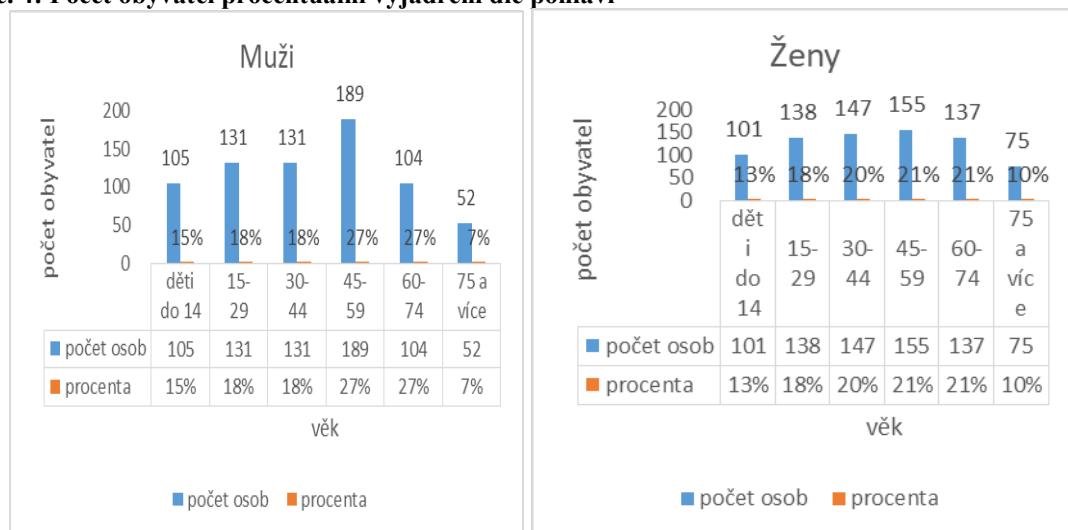
V grafu č. 3 je určeno procentuální rozdělení dle věku respondentů a graf č. 4 dokresluje procentuální rozdělení dle pohlaví. (Děti do 14 let jsou pouze informativní údaj, dotazníkového šetření se neúčastnily.) Výsledek sesbíraných dotazníků podle daných kvót by se měl přibližovat procentům uvedených v těchto grafech.

Graf č. 3: Počet obyvatel procentuální vyjádření

Zdroj: ČSÚ.

Graf č. 4: Počet obyvatel procentuální vyjádření dle pohlaví

Zdroj: ČSÚ.

Dotazníkové šetření probíhalo na přelomu srpna/ září 2021, respondenti odpovídající výběrovému vzorku byli osobně osloveni a požádáni o vyplnění. Z oslovených obyvatel bylo 90 osob, které souhlasily s vyplněním dotazníku. Skutečná návratnost vyplněných dotazníků byla 81%. Úspěšnost vyplnění dotazníků a procentuální zastoupení respondentů oproti celkovému počtu obyvatel obce vyjadřuje tabulka č. 8 níže.

Tabulka č. 8: Procentuální úspěšnost vyplnění dotazníků

Dotázáno	Vyplněno	Úspěšnost vyplnění dotazníku	Zastoupení oproti obyvatelům obce
90	73	81%	6%

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření, vlastní zpracování

4.3.4 Zajištění validity a reliability dat dotazníku

Dotazník nám umožnuje získání velkého množství dat v krátkém časovém období s reliabilitou výsledků. Validitu zde vyjadřuje správné porozumění dotazníku. Pro její ověření byla provedena pilotáž na 10 lidech z autorčina okolí. Pilotáž měla za úkol prověřit srozumitelnost jednotlivých otázek dotazníku. Všichni účastníci pilotáže potvrdili srozumitelnost otázek, jednoduchost

dotazníku, bez nutnosti úprav. Proto byl dotazník v dané podobě použit i pro vybraný vzorek respondentů dotazníkového šetření beze změny.

Respondenti byli osloveni osobně autorkou nebo jejími rodiči, kteří se podíleli na distribuci dotazníků, čímž byla zajištěna i reliabilita dat v podobě spolehlivých výsledků měření.

5 Vyhodnocení šetření

V této kapitole následuje podrobné vyhodnocení jednotlivých bodů doplněno o grafy, či tabulky a vyjádření starosty obce. Starostovi obce Staré Město byly předloženy výsledky šetření a byl s ním následně proveden polostrukturovaný rozhovor za účelem možného vyjádření k jednotlivým bodům výsledku šetření a jeho pohledu na danou problematiku.

Znění použitého dotazníku je k dispozici v příloze 12 A, celkové výsledky byly zpracovány a zapsány v souboru Excel, který sloužil jako podklad k jednotlivým tabulkám a grafům, které zde byly vygenerovány. Všechny tabulky a grafy níže pochází z vlastního výzkumu.

5.1 Jednotlivé body dotazníku samostatně + grafy

Otázka č. 1: Pohlaví + otázka č. 2: Věk

Patří mezi identifikační otázky níže převedeny do tabulky včetně procentuálního vyjádření.

Tabulka č. 9: Věková struktura respondentů

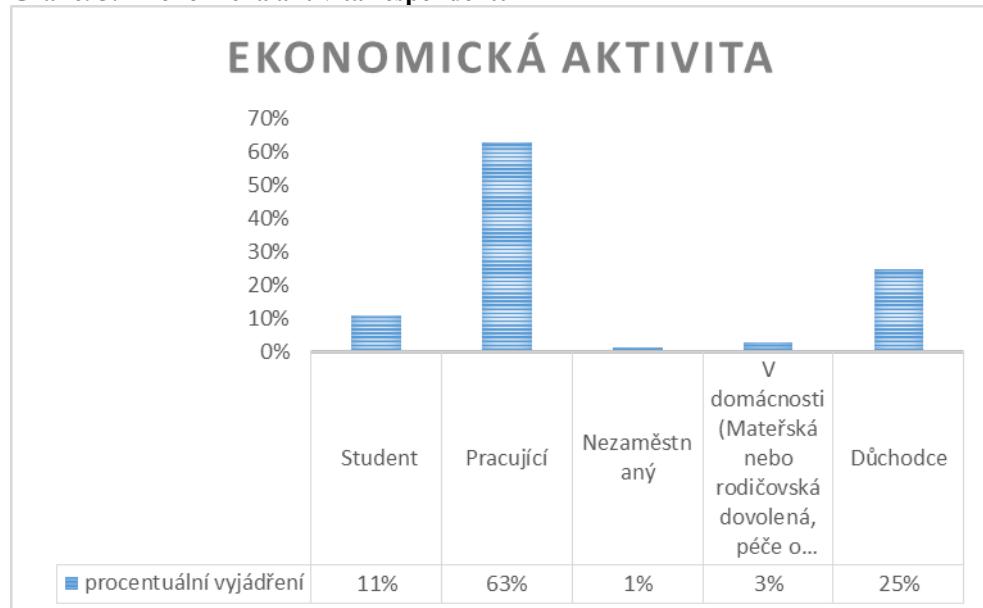
Věková struktura	muži	%	ženy	%	Počet respondentů	Procentuální vyjádření
15-29	2	6%	5	13%	7	10%
30-44	10	29%	15	39%	25	34%
45-59	13	37%	7	18%	20	27%
60-74	8	23%	8	21%	16	22%
75 a více	2	6%	3	8%	5	7%

Šetření se zúčastnilo 73 respondentů z toho 48% mužů a 52 % žen. Nejpočetněji je zastoupena skupina 30 - 44 let 34%, následuje skupina 45 - 59 let 27% a 60 - 74 let 20%. Nejméně jsou zastoupeni nejstarší občané nad 75 let věku 7% a také nejmladší ve věkové skupině 15 - 29 let 10%, obě skupiny byly zároveň nejméně ochotny se do šetření vůbec zapojit, i přes nabídnutou pomoc při vyplnění, buď z nezájmu, nebo ze strachu, že nebudou schopni dotazník správně vyplnit - hlavně v případě seniorů nad 75 let. Dle starosty odpovídá i aktivnímu zapojení, kdy mladí nejeví příliš zájem o dění v obci.

Oázka č. 3: Ekonomická aktivita

Výrazně nejpočetněji jsou zde zastoupeni ekonomicky aktivní občané 63%, dále pak důchodci 25%, následují studenti 11%, nejméně je zde nezaměstnaných 1% a lidí v domácnosti 3%. Což koresponduje s věkovou strukturou dotazovaných.

Graf č. 5: Ekonomická aktivita respondentů

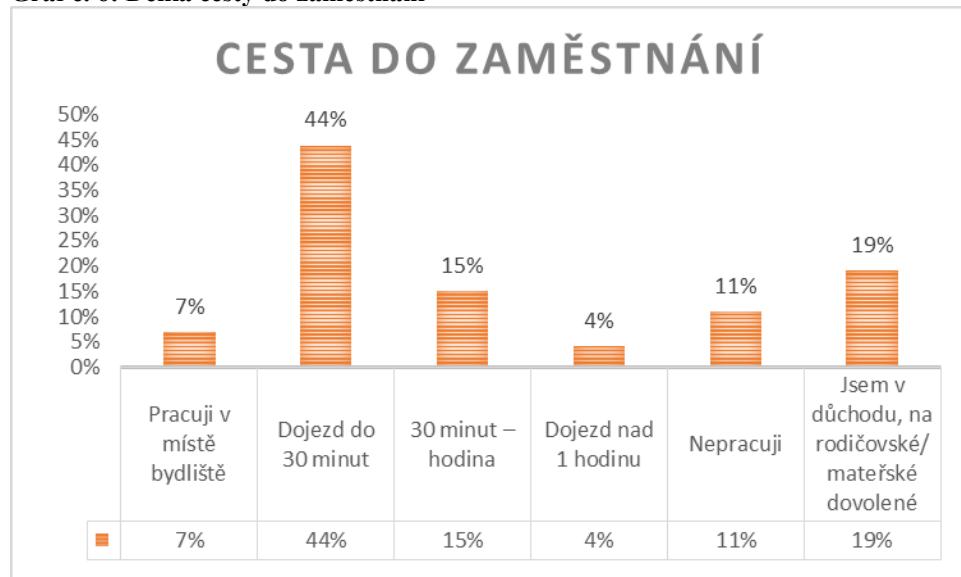

Oázka č. 4: Jak dlouho vám trvá cesta do zaměstnání:

Výhodou polohy obce je dostupnost velkých měst s poměrně vysokým počtem pracovních příležitostí, 44% ekonomicky aktivních občanů z řad respondentů dojíždí do práce méně než 30 minut, dojezdnost do hodiny 15% a

pouze 4% uvedlo dojezdnost nad 1 hodinu. 11% nepracuje vůbec a 19% je v důchodu. V místě bydliště pracuje pouze 7% obyvatel.

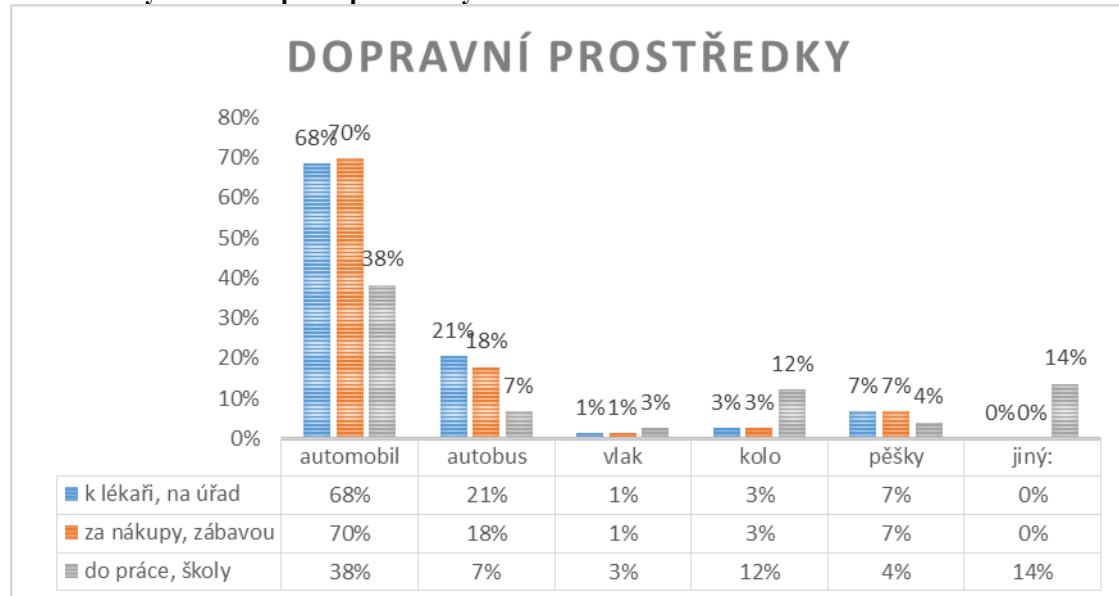
Graf č. 6: Délka cesty do zaměstnání

Otázka č. 5: Jaký dopravní prostředek nejčastěji využíváte při cestě do zaměstnání, do školy, za nákupy či zábavou:

Jednalo se o Otázky v tabulce, kde měli respondenti zvolit nejčastěji využívaný dopravní prostředek, dle typů aktivit s možností vepsání křížku do příslušné kolonky.

Graf č. 7: Využívané dopravní prostředky

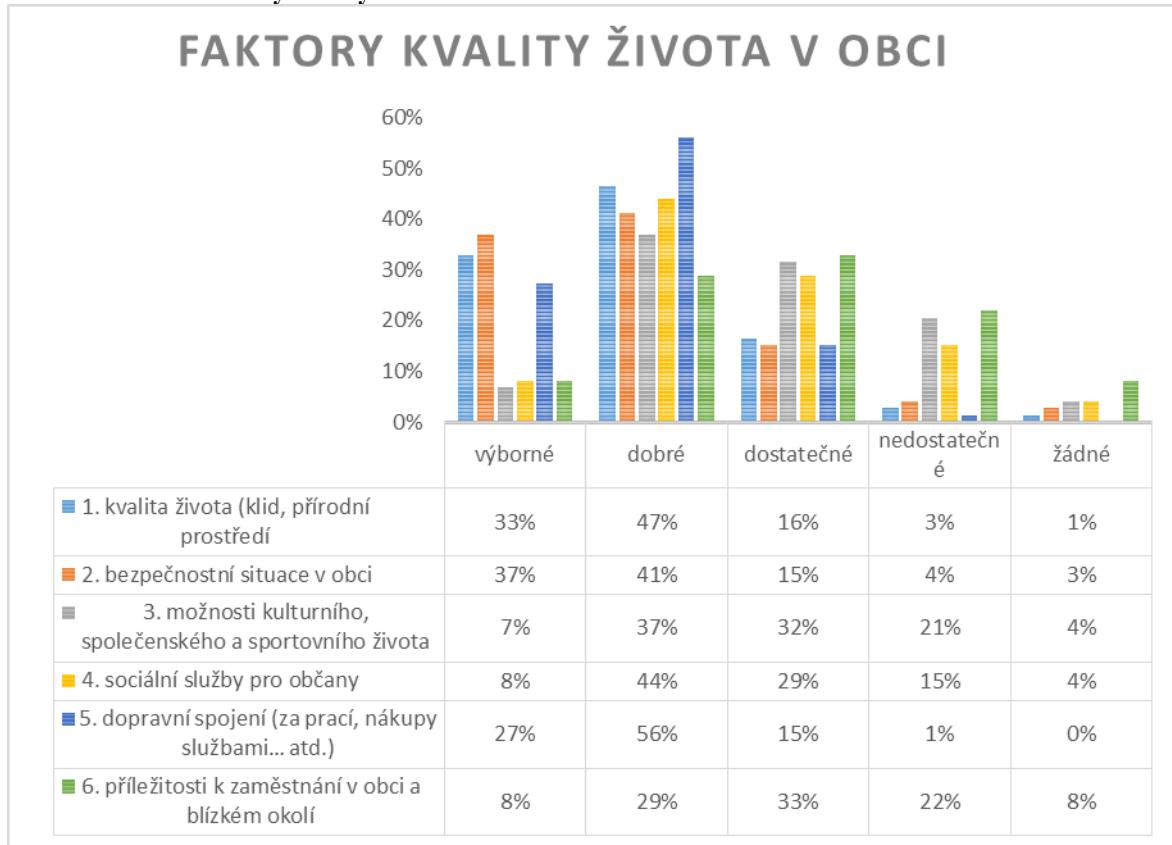
Nadpoloviční většina respondentů využívá nejvíce automobil za účelem návštěvy lékaře, úřadů 68%, za nákupy a zábavou je to dokonce 70%, do práce, školy pak 38%. Na 2. místě je autobus, díky napojení na Integrovaný dopravní systém města Frýdek-Místek obcí projíždí 5 různých linek, čímž je zajištěna pravidelnost. 12% respondentů na cestu do práce využívá kolo a 14 % jiný způsob, zde může být motocykl, či stále oblíbenější koloběžka, která je nově také součástí „bikesharingu“, ke kterému se obec připojila a stojany jsou přímo u Obecního úřadu. Vlak pak lidé volí v nejmenší míře, jedná se o cesty do práce, školy 3%. Chůzi pak využívá 7% občanů hlavně na cesty k lékařům, na úřad a ve stejně míře za nákupy či zábavou. Do práce tento způsob využívá pouze 4% respondentů.

Starosta souhlasí s výsledky, většina rodin v obci vlastní minimálně jeden automobil a většinu aktivit, včetně cesty do práce absolvují autem. Většinou děti a senioři využívají dostupnou autobusovou dopravu. Také zmínil možnosti sdílených kol. Dopravní dostupnost je vysoká díky blízkosti městu a také pravidelným linkám autobusu, které obci projíždí.

Otázka č. 6: Zhodnoťte jednotlivé faktory kvality života v obci:

Pro tuto otázku byla použita forma baterie, respondenti měli zhodnotit šest různých oblastí kvality života v obci, zda považují jednotlivé faktory za výborné, dobré, dostatečné či nedostatečné, případně žádné, pokud se tyto faktory v obci nenachází a příslušnou odpověď zakroužkovat.

Graf č. 8: Různé faktory kvality života

Jednotlivé faktory:

1. Kvalita života (klid, přírodní prostředí)

Samotnou kvalitu života, ve smyslu klidu a blízkosti přírody, hodnotí většina respondentů kladně, 33% považuje kvalitu života za vynikající, 47% za dobrou, 16% za dostatečnou, pouze 3% za nedostatečnou.

Starosta souhlasí, možnosti pobytu venku v přírodě je dostatek, obcí protékají dvě řeky a v jejich okolí je spousta příležitostí k procházkám, běhu, jízdě na kole. Pouze poukazuje na aktuální zvýšený hluk na hlavním tahu obce díky objíždkám v okolních obcích a nedaleké výstavbě části obchvatu Frýdku- Místku, který se nachází v blízkosti hranice obce ze severní strany.

2. Bezpečnostní situace v obci

Také faktor bezpečnosti byl hodnocen kladně, kdy 37% respondentů hodnotilo bezpečnost v obci jako výbornou, 41% dobrou, 15% dostatečnou, nedostatečnou bylo hodnoceno pouze 4% respondentů. Z čehož nám vyplývá, že se dotazovaní cítí v obci bezpečně.

Starosta tyto výsledky potvrdil, jako bývalý policista je schopen dobře

vyhodnotit bezpečnostní situaci obce a jak již bylo zmíněno, krom série krádeží v rodinných domech a „vesnické rvačky“, při které museli zasahovat policisté žádné závažné trestné činy na území obce v posledních letech nebyly zaznamenány.

3. Možnosti kulturního, společenského a sportovního života

Faktor kulturního a společenského využití zaznamenal pokles spokojenosti ve srovnání s dvěma předchozími. 32% respondentů je považuje za dobré a 32 % za dostatečné, ale 21% již za nedostatečné.

Starosta je přesvědčen, že má obec dostatek možnosti využítí v podobě sportovist' a blízkosti přírody, jako příklad společenské události a zároveň nové tradice uvedl již čtvrtý ročník Slavností Starého Města, které proběhly v na začátku října. Argumentuje také tím, že blízkost města Frýdek-Místek skýtá v této oblasti nespouštět možnosti, kterým se obec nemůže vyrovnat.

4. Sociální služby pro občany

Respondenti jsou s tímto faktorem spíše spokojeni, víc jak polovina jej hodnotí jako dostatečný.

Starosta doplňuje, že obec v této oblasti spolupracuje s Charitou Frýdek-Místek, obec vlastní obecní byty pro seniory se zajištěnou pomocí v podobě úklidu a dovozu jídla, případně koordinuje zajištění dalších potřebných služeb s Charitou. Jsou zde i obecní byty ve dvou činžovních domech, které primárně slouží pro samoživotelky, sociálně slabé, či handicepované spoluobčany. Také byl poskytnut rodině v dočasně nouzi, které vyhořel dům.

5. Dopravní spojení

Nejvíce kladně hodnocený faktor, repsondenti jsou téměř ve většině případech spokojení. Je to dáno polohou obce na hranici města a napojení na Integrovaný dopravní systém s pravidelnými autobusovými spoji.

Starosta plně souhlasí, jak již bylo výše řečeno, dobrá dopravní dostupnost, pravidelné spoje, případně i možnost využití sdílených kol/koloběžek, také pěšky lze dojít do města do 15-20 minut, což vede ke spokojenosti občanů v této oblasti.

6. Přiležitost k zaměstnávání v obci a okolí.

Třetina respondentů hodnotí jako dobré, 33% pak dostatečně a 2% nedostatečně, přesto, že v obci sídlí více jak třicet firem, ve dvou induzónách, zároveň již v ot. 4 bylo potvrzeno, že 44% dotazovaných pracuje do 30 minut od

místa bydliště. Přímo v obci pracuje opravdu minimum respondentů.

Starosta doplnil, že obec má aktuálně jedno neobsazené pracovní místo na údržbu obce a pomoci při rozvozu obědů. Také zmínil pracovní příležitosti ve firmách v rámci dvou zmíněných induzón, nebo pracovní příležitost v místní základní škole, kde aktuálně hledají učitle 1. stupně jako zástup za mateřskou dovolenou.

Otzáka č. 7: Co by, podle vás, mohlo vést ke zvýšení kvality života v obci?

Tato otázka byla tvořena další baterií s deseti podotázkami. Respondenti hodnotili, co by mohlo vést k zlepšení kvality života v obci zakroužkováním jedné z pěti možnosti: určitě ano, spíše ano, určitě ne, spíše ne, nevím.

Graf č. 9: Možnosti ke zlepšení kvality života

Graficky vyjádřené výsledky jasně ukazují, že u devíti z deseti nabídnutých možností respondenti v nadpoloviční většině souhlasí, že by tento bod mohl vést ke zvýšení kvality života obce. Rozvoj místních tradic a zvyků získal nejvíce procent. Pouze bod č. 1 připojení zpět k Frýdku – Místku, záměrně přidán autorkou, se dle předpokladu nesetkal s kladným ohlasem a 80% respondentů bylo proti.

Zato starosta to nevidí tak jednoznačně, je přesvědčen, že obec má dostatečnou úroveň ve všech uvedených bodech, proti připojení k Frýdku-Místku

se také rázně ohradil s ohledem na vysokou úroveň obce, dobrou finanční situaci, kvalitní zázemí a infrastrukturu obce samotné. Nebrání se spolupráci s městem Frýdek-Místek, která probíhá např. již opakovaně zmiňovaným napojením na Integrovaný dopravní systém města, prostřednictvím smluvního využití Městské police nebo spolupráce s Charitou. Co se týče regionální spolupráce, či možné zařazení do některé z Místních akčních skupin tomu není vůbec nakloněn s tím, že co si obec vydělá, to si také nechá pro sebe bez zapojení. Přesto závěrem uznal, že vždy je co zlepšovat na všech úrovních.

Otázka č. 8: Jaké jsou nejčastější problémy v obci?

Tato otázka navazuje na předchozí otázku ve snaze o doplnění možných problémů, jak je vnímají respondenti, byla k tomu využita škála s hodnocením od největšího problému číslem 1 po nejmenší problém označen číslem 9.

Tabulka č. 10: Nejčastější problémy od největšího po nejmenší

Nejčastější problémy v obci	od největšího po nejmenší
7. malá možnost společenského, kulturního a sportovního využití	1
8. nedostatek pracovních míst v obci a okolí	2
5. nezájem lidí o dění v obci	3
9. nemáme problémy	4
6. špatná technická infrastruktura	5
4. nedostatek obecních bytů	6
2. málo financí obce	7
1. vybavenost obce	8
3. dopravní dostupnost	9

Mezi nejčastější problémy v obci na první místo uvádí malou možnost společenského, kulturního a sportovního využití, následováno nedostatkem pracovních příležitostí v obci a blízkém okolí. Jako nejmenší problém pak respondenti vnímají dopravní dostupnost.

Otázka č. 9: Jaké jsou, podle vás, největší pozitiva na životě v obci?

Jedná se o druhou otázku s využitím škál, zde se pro změnu dotazujeme na největší pozitiva, kdy je nabízena opět škála s hodnocením od největšího pozitiva s číslem 1 po nejmenší pozitivum vyjádřeno číslem 6.

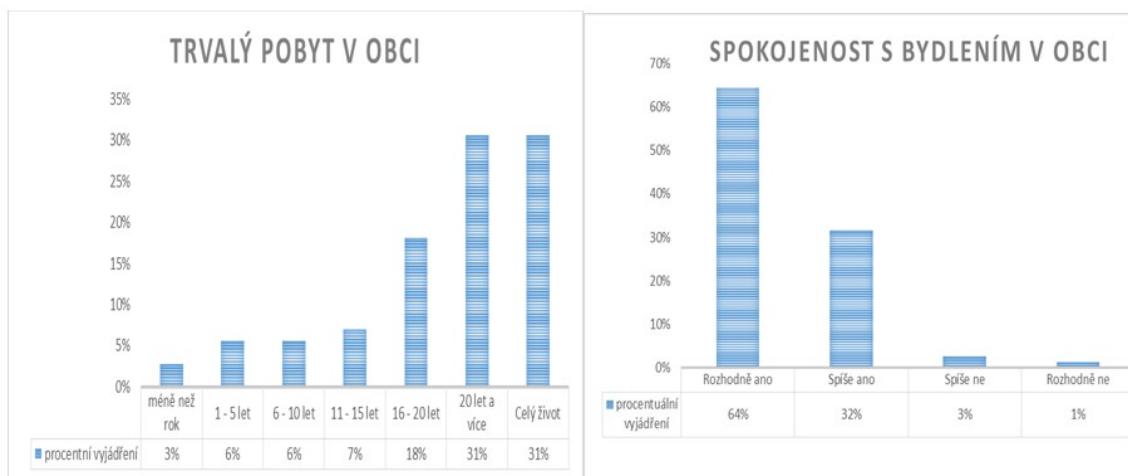
Tabulka č. 11: Největší pozitiva

Největší pozitiva na životě v obci	od největšího po nejmenší
příroda a životní prostředí	1
klidné a tiché bydlení	2
pocit bezpečí	3
mezilidské vztahy	4
občanská pospolitost	5
tradice a zvyky obce	6

Nejpozitivněji vnímají přírodu a životní prostředí, což patří mezi obecně uváděna pozitiva života na venkově. Jasně nám potvrzuje, že lidem v obci schází dodržování zvyků a tradic a také občanská pospolitost

Otzáka č. 10: Jak dlouho žijete v obci + Otázka č. 11: Jste spokojen se svým bydlením v obci?

Graf č. 10: Délka pobytu/ Spokojenost s bydlením

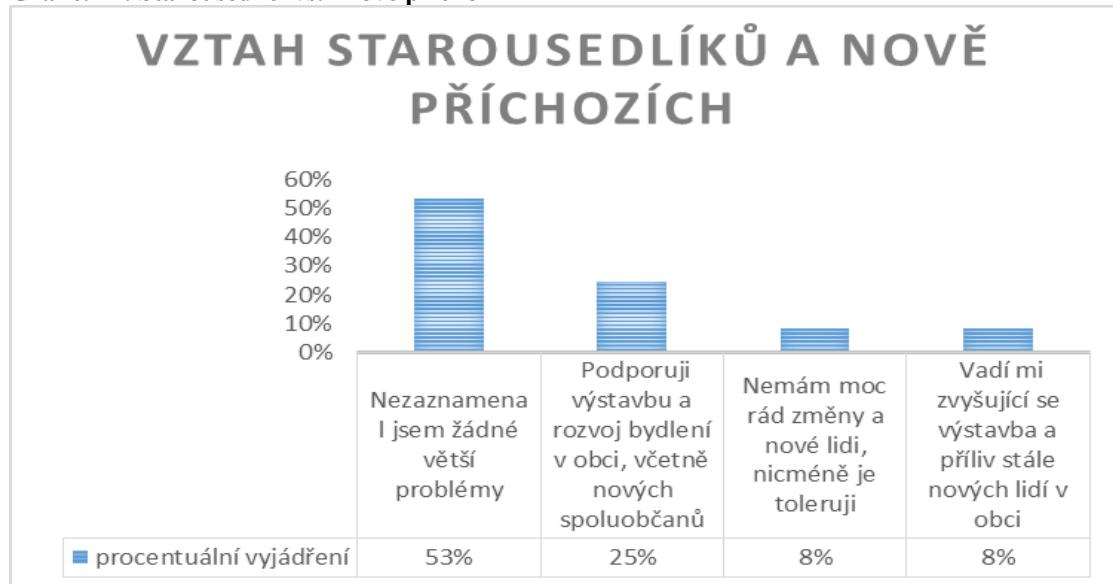

Větší část respondentů žije v obci déle než patnáct let, pouze 22% je pod touto hranicí. Co se týče spokojenosti s bydlením v obci, 96% všech respondentů je se svým bydlením v obci spokojeno.

Otázka č. 12: Otázka vztahu mezi starousedlíky a nově příchozími, kteří žijí v obci méně než 15 let:

Otázka byla zvolena z důvodu kontinuální výstavby v obci a měla za úkol prověřit, zda existuje nevole hlavně z řad starousedlíků proti tomuto trendu.

Graf č. 11: Starousedlíci vs. "nově příchozí"

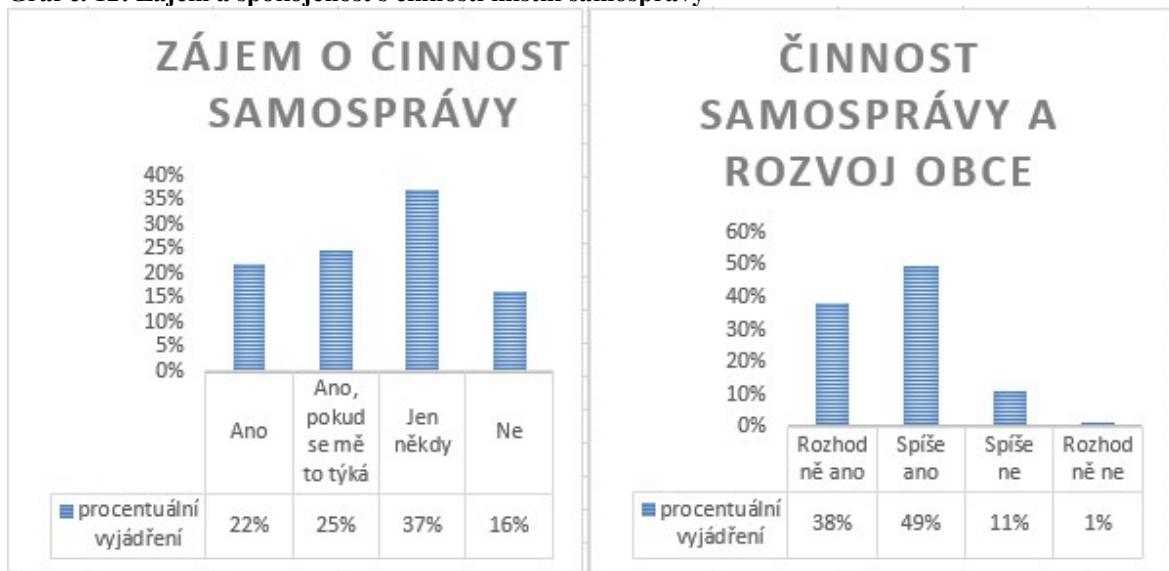
Více jak polovina respondentů žádné problémy ve vztazích nevnímá, 25% dokonce podporuje další rozšiřování a výstavbu v obci, 8% má neutrální postoj a stejně procento se staví negativně k přílivu nových lidí a pokračující výstavbě v obci.

Starosta, sám z řad „nově příchozích“ potvrdil, že vztahy jsou více než korektní. Dokazuje to sám svým zvolením do čela obce a také třetiny zastupitelů, kteří také patří mezi nově příchozí. Neeviduje na obci žádné spory ani stížnosti mezi občany v této souvislosti z řad starousedlíků. Potvrdil, že je i nadále plánovaná a podporovaná výstavba nových domů, například nový developerský projekt obce na výstavbu domů v blízkosti fotbalového hřiště.

Otázka č. 13: Zajímáte se o činnost místní samosprávy? + otázka č. 14: Myslíte si, že činnost místní samosprávy přispívá k rozvoji obce?

Tyto dvě otázky se týkají přímo zájmu občanů o práci místní samosprávy a také spokojenosti s její činnosti.

Graf č. 12: Zájem a spokojenosť s činnosťou miestnej samosprávy

Jak dokazují grafy výše více než 80% respondentů má zájem, nebo alespoň občas projevuje zájem o činnost zastupitelstva. 87% oslovených respondentů je spokojena s činnosťou miestnej samosprávy a věří, že přispívá k rozvoji obce. Výsledek potvrzuje dlouhodobě vysoká volební účast, která byla v roce 2018 při volbách do ZO více než 55%.⁷⁵

Starosta je za tento výsledek rád a dle jeho vlastních slov, si cení důvěry lidí. Což se také ukázalo v posledních volbách, kdy jeho Sdružení nezávislých kandidátů získalo opakováně důvěru občanů prvenstvím a největším počtem preferenčních hlasů. Činnost zastupitelstva je pravidelně reportována na webových stránkách obce, na vývěsce před obecním úřadem, 4 x ročně také v tištěné podobě ve Staroměstském zpravodaji.

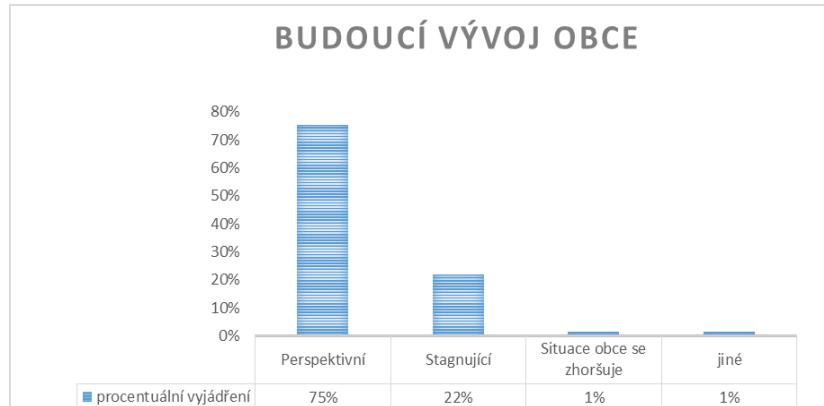
Otzáka č. 15: Považujete obec z hľadiska budoucího vývoje za:

S předchozími otázkami koresponduje i tato polootevřená otázka ohľadne budoucího vývoje obce, kdy 75% respondentov uvedlo, že vidí budoucnosť obce ako perspektívnu, 22% se priali k stagnaci vývoje obce. Pouze zlomek respondentov vnímá negatívnu situaci v obci.

⁷⁵ OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiálne webové stránky: Volby* [online].

Starosta i zde souhlasí, obec je bohatá, hospodaří v kladných číslech, díky rozvinuté infrastruktuře, příjmům z činnosti firem v obci a stále probíhající nové bytové výstavbě vidí vývoj obce i do budoucna jako perspektivní.

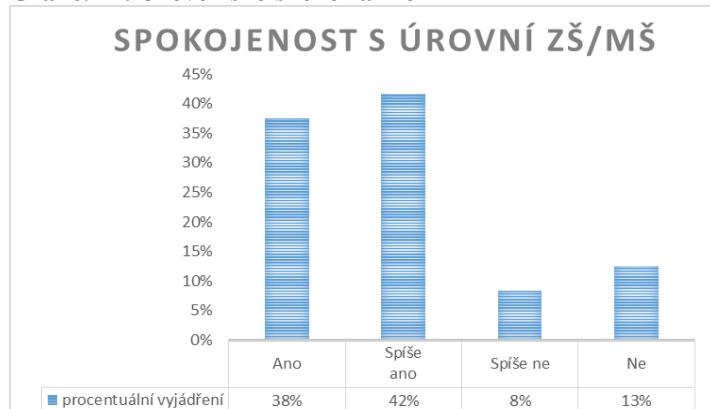
Graf č. 13: Budoucnost obce

Otázka č. 16+17: Navštěvuje vaše dítě místní mateřskou nebo základní školu?

Filtrační - V případě kladné odpovědi, jste spokojeni s její úrovní? (Vybavenost, dostatek kvalitních pedagogů, komunikace s rodiči.)

Graf č. 14: Úroveň školského zařízení

Pouze 33% respondentů odpovědělo kladně ve filtrační otázce 16, a potvrdilo tím, že jejich dítě navštěvuje místní školu/školku. S kvalitou zařízení jsou ve většině případů spokojeni. Jedná se o jeden společný areál, který byl plně zrekonstruován, třídy jsou nově vybaveny, školní jídelna zajišťuje jídlo i pro školku, tělocvična a školní dílničky slouží pro všechny děti, které školu/školku navštěvují.

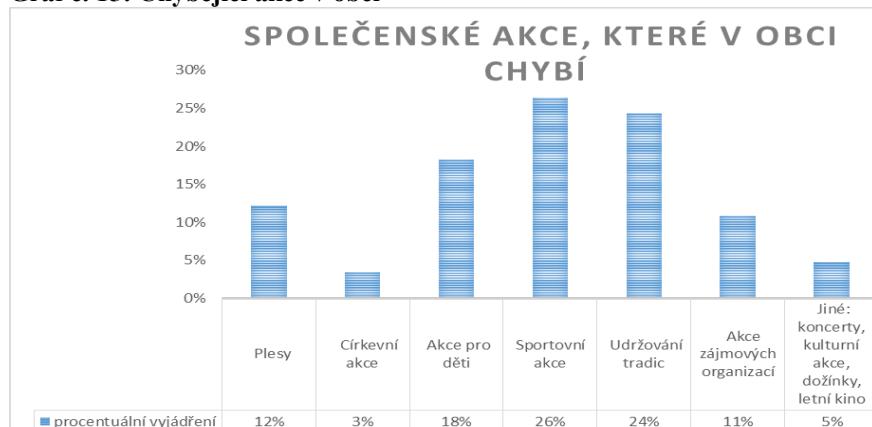
Starosta doplnil, že obcí zřízený subjekt je vyhledáván i pro svou rodinnou atmosféru, výhodou jsou méně početné třídy, kladný vztah k ekologii a

alternativním přístupům ve výuce. Také zmínil dokončení rekonstrukce poslední části areálu, jednalo se o celkovou úpravu školního dvora, aby co nejlépe sloužil dětem. Nachází se zde dostatek zeleně a klidová zóna. Přírodní altánek s ptačí budkou a hmyzím domečkem, které mohou děti pozorovat.

Otázka 18: Jaké společenské akce vám v obci chybí?

Jedná se o další polootevřenou otázkou za účelem ověření společenských akcí, které respondenti v obci postrádají s možností doplnění o vlastní návrhy, které nebyly ve výčtu uvedeny.

Graf č. 15: Chybějící akce v obci

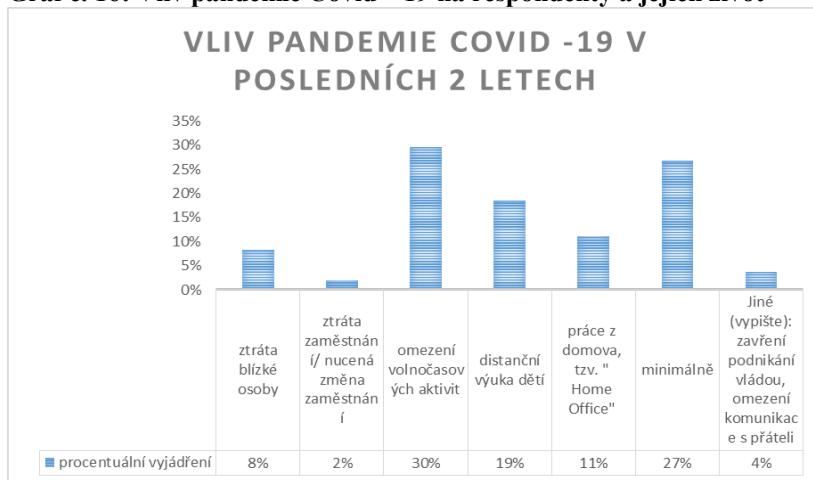
Nejvíce respondenti postrádají sportovní akce, udržování tradic a také akce pro děti. Navíc uvedli, že by uvítali koncerty, kulturní akce, znovaobnovení dožínek, letní kino. Dotazovaní občané na závěr šetření připustili, že postrádají větší soudržnost obce, příležitosti k sdružování se a možnosti bližšího poznávání svých sousedů, právě na různých společenských akcích a při udržování tradic.

Starosta připustil, že by mohlo být společenských akcí v obci více, nicméně sám zapochyboval o reálném zájmu a následné návštěvnosti případných akcí občany. Opět zmínil blízkost města, kde hlavně mladší obyvatelé obce realizují ve větší míře své zájmy a volnočasové aktivity. Co se týče udržování tradic, zmínil nově vzniklou tradici v podobě staroměstských slavností, akce v letošním roce proběhla již po čtvrté.

Otázka 19: Jak vás osobně v posledních 2 letech ovlivnila pandemie COVID – 19?

Tato otázka byla přidána jako doplňková s ohledem na aktuální dění v souvislosti s pandemií Covid-19, jak konkrétně tato pandemie ovlivnila respondenty a jejich kvalitu života. Opět se jednalo o polootevřenou otázku.

Graf č. 16: Vliv pandemie Covid – 19 na respondenty a jejich život

Respondenti, pokud neuvedli možnost minimálně, nejvíce pociťovali omezení v oblasti volnočasových aktivit, nutnosti práce z domova a děti na distanční výuce. Bohužel v 8 % došlo k ztrátě blízké osoby. Mimo uvedené body respondenti uváděli další dva body: uzavření podnikání vlivem vládního nařízení, omezení komunikace s přáteli.

Starosta doplnil, že obec nebyla naštěstí masivně postižena nákazou. Na stránky obce byly přidány aktuální informace o vládních nařízeních spojených s pandemií s odkazem na Covid portál. Mimo jiné, byla přerušena činnost Klubu seniorů, protože se jedná o ohroženou skupinu obyvatel a odloženy až na podzim letošního roku Slavnosti Starého Města spojené s oslavou třiceti let samostatnosti obce.

5.2 Shrnutí výsledků

Tato kapitola nám představila konkrétní výsledky šetření v obci Staré Město. Jednotlivé výsledky byly doplněny o názory starosty na kvalitu života v obci, jeho komentář k výsledkům.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že respondenti z řad obyvatel referenční obce považují za klíčový faktor ke zvýšení kvality života dostupnost služeb, které se v obci nachází, pak také příležitost k pracovním příležitostem v obci a blízkém okolí.

Mezi nejčastější problémy v obci na první místo uvádí malou možnost společenského, kulturního a sportovního vyžití, následováno nedostatkem pracovních příležitostí v obci a blízkém okolí. Jako nejmenší problém pak respondenti vnímají dopravní dostupnost, dánou výhodnou polohou v blízkosti města Frýdek - Místek. Tento výsledek nepatří mezi standardní výsledky, protože velká část obcí se potýká s opačným problémem spojeným právě se špatnou dostupností.

Na druhou stranu mezi největší pozitiva života v obci respondenti zařadili dle očekávání pocit klidu a bezpečí plus přírodu a životní prostředí. Zároveň se nám potvrzuje fakt, že lidem v obci schází dodržování zvyků a tradic a také občanská pospolitost.

Výsledky šetření v oblasti vztahů mezi starousedlíky a nově příchozími potvrdilo většinovou toleranci a bezproblémovost vztahů a podporu pokračující výstavby.

U aktuální otázky spojené s pandemií Covidu-19 respondenti nejvíce pociťovali omezení v oblasti volnočasových aktivit a omezení komunikace s přáteli.

V poslední otevřené otázce, kde se měli respondenti prostor se osobně vyjádřit, opakovaně padlo jako návrh na zlepšení navýšení počtu kulturních akcí v obci, ať už v podobě koncertů, letního kina, či obnovení dožínek. Lidem chybí možnost častěji se potkávat a poznávat se se sousedy, tyto hlasy se ozývají hlavně z řad nově příchozích. Také je opakovaně zmiňována v oblasti služeb absence obchodu, který zanikl úmrtím provozovatele.

Starosta s výše uvedenými závěry souhlasí pouze částečně, opět zopakoval argument blízkosti Frýdku - Místku, kde mohou lidé uspokojit veškeré potřeby, jak kulturní, sportovní, či požadované služby. Dále vypíchnul dostupnost pracovních příležitostí v blízkém okolí, s dojezdem do 30 minut se nachází město Ostrava.

Práce zastupitelstva byla většinově hodnocena kladně, což dokládají i výsledky posledních voleb do zastupitelstva obce, kdy byl potvrzen mandát stávajícímu vedení s mírnou personální obměnou. Zároveň respondenti věří v budoucnost obce a vnímají její směrování jako perspektivní.

5.3 Potvrzení/vyvracení hypotéz

„Většina respondentů je spokojena s prací místní samosprávy.“

Výsledky této hypotézy jsou jednoznačné, respondenti jsou z 87 % s prací místní samosprávy spokojeni. Tyto výsledky šetření jsou podpořeny nadpoloviční účastí voličů ve volbách do obecního zastupitelstva s většinovou podporou stávajícího vedení obce. Hypotéza potvrzena.

„Minimálně polovina respondentů vnímá obec jako perspektivní.“

I zde jasný výsledek, kde dokonce 75% respondentů považuje svou obec za perspektivní. Výsledky podporuje mimo jiné enormní zájem o stavební pozemky v obci a pokračující výstavba nových domů. Atraktivitu obce zvyšuje i klidné a bezpečné prostředí a zároveň velmi dobrá dopravní dostupnost. Hypotéza potvrzena.

„Většina respondentů vnímá možnosti kulturního a sportovního vyžití jako nedostatečné.“

U faktoru, který má vliv na kvalitu života v obci v oblasti kulturního a společenského vyžití pouze třetina respondentů považuje nabízené možnosti za dobré, další třetina za dostatečné a téměř třetina respondentů již za nedostatečné.

Navíc i škály nám jako nejčastější problémy v obci na první místo vynesly malou možnost společenského, kulturního a sportovního vyžití. Nejvíce respondenti uváděli, že postrádají sportovní akce, a také akce pro děti. Co by dále uvítali, jsou koncerty, kulturní akce, znovuobnovení dozínek a letní kino. Hypotéza potvrzena.

„Nadpoloviční většina respondentů se domnívá, že rozvoj tradic a zvyků přispívá ke zlepšení kvality života v obci.“

Výsledky šetření potvrdily souhlas nadpoloviční většiny dotazovaných, že by rozvoj místních tradic a zvyků mohl vést ke zvýšení kvality života obce. Právě tradice a zvyky společně s občanskou pospolitostí respondenti nejčastěji uváděli, že jim v obci chybí. Dotazovaní občané na závěr šetření připustili, že postrádají větší soudržnost obce, příležitosti ke sdružování a možnosti bližšího poznávání svých sousedů, právě na různých společenských akcích a při udržování tradic. Hypotéza potvrzena.

„Vztahy mezi starousedlíky a nově příchozími v obci jsou bezproblémové.“

Tato otázka byla zvolena z důvodu kontinuální výstavby v obci a měla za úkol prověřit, zda existuje nevole hlavně z řad starousedlíků proti tomuto trendu posledních patnácti let, zda vznikají v obci třenice mezi obyvateli z obou táborů.

Více jak polovina respondentů žádné problémy ve vztazích nevnímá, další třetina dokonce nemá žádný problém s přílivem nových lidí a nebrání se pokračující výstavbě v obci. Starosta, sám z řad nově příchozích potvrdil, že vztahy jsou více než korektní. Dokazuje to na příkladu svého zvolení do čela obce a třetiny zastupitelů z řad nově příchozích. Obec neviduje v této souvislosti žádné spory ani stížnosti mezi občany v rámci sousedských vztahů. Hypotéza potvrzena.

5.4 Klady a záporý života na venkově porovnání

V kapitole 3.2.3 mezi klady a záporý života na venkově byly uvedeny níže uvedené faktory jako nejčastější a budou porovnány s konkrétními výsledky šetření v referenční obci a (ne)potvrzeny.

1) Klady:

- životní prostředí

=> Potvrzeno - V referenční obci byl tento faktor také zvolen jako největší pozitivum života v dané obci. Obec má například propracované odpadové hospodářství včetně řešení tříděného odpadu a bioodpadu.

- kulturní krajina

=> Potvrzeno - Lidé oceňují blízkost přírody a zároveň vysokou úroveň bydlení v klidném prostředí. Nejcennějším přírodním koutem obce jsou peřeje řeky Morávky a přilehlé břežní porosty. Chráněné území v kategorii „přírodní památka“ má výměru cca 50 hektarů. Funguje zde spojení přírody a kulturní krajiny, včetně ochrany přírody.

- možnost trávení volného času a rekreace

=> Nepotvrzeno - Tento faktor je v obci Staré Město nedostatečný hlavně ve společenské a kulturní oblasti a dodržování tradic. Jedná se o příměstskou oblast, není zde žádné ubytovací zařízení ani kemp. V blízkém okolí je město Frýdek-Místek, který tuto roli supluje. Obec není turistickou destinací, plní hlavně residenční funkci.

- atraktivita bydlení

=> Potvrzeno - Klidné a tiché bydlení, zároveň dobrá dopravní dostupnost a vybudovaná infrastruktura, přes vzrůstající ceny nemovitostí a pozemků, stále poměr velikosti pozemku/nemovitosti a ceny vychází ve prospěch této obce ve srovnání s městem.

2) Záporý:

- menší počet pracovních příležitostí

=> Potvrzeno - Koresponduje i s výsledky šetření v obci, respondenti zařadili tento bod k nejčastějším problémům v obci. I když šetření potvrdilo téměř u

poloviny respondentů dojez do práce do 30 minut. Přímo v obci pracuje opravdu minimum obyvatel. Většina občanů používá jako dopravní prostředek do práce automobil.

- *nízký stupeň zalistněnosti*

=> Částečně potvrzeno - Obec díky stále probíhající nové zástavbě tento problém nepocituje, také svou polohou v blízkosti města. Nicméně se stále jedná o venkovskou obec a proto nelze zalistněnost s městem srovnávat.

- *ztížená dopravní dostupnost*

=> Nepotvrzeno - dopravní dostupnost v obci vysoká, uváděna jako nejmenší problém, respondenti využívají hlavně automobilů, částečně autobusu, či kola i pěšky pohodlně do 20 minut člověk dojde do města.

- *nízká dostupnost služeb a nabízených výrobků*

=>Potvrzeno - Chybí zde praktický lékař, dětský lékař, samoobsluha nebo obchod. Málo příležitosti k utrácení peněz přímo v obci za nákupy, či služby. Příležitostí ke sdružování je poskrovnu. Společenské akce, které pořádá obec, jsou pouze Slavnosti Starého Města. Největší události bývá nedělní fotbalový zápas, soutěž hasičských družstev z okolních obcí.

V kladech života na venkově nebyl potvrzen faktor možnosti volného času a rekreace, jak již dříve vyplynulo z šetření, v obci je dle respondentů nedostatek příležitosti k trávení volného času hlavně v oblasti společenské a kulturní. Na druhou stranu se v zápozech nepotvrdil faktor ztížené dopravní dostupnosti, ten v referenční obci patří mezi nejmenší problémy z důvodu blízkosti města a dostatečné sítě autobusů, možnosti dojít do města, na vlak, k lékaři či nákup pěšky, případně na kole.

5.5 Doporučení

Obec se jeví na první pohled jako atraktivní a vyhledávané místo k životu. Hlavně díky své poloze v blízkosti Frýdku-Místku, zároveň pěkné přírodě a bezpečí. Pro většinu se jeví jako perspektivní pro budoucí život, s pozitivním hodnocením práce místní samosprávy.

Nicméně po hlubší analýze vyplývá, že většině lidí chybí možnosti společenského, kulturního a sportovního využití, kde by měli příležitost prohloubit mezilidské vztahy a lépe poznat své sousedy. Kromě fotbalového hřiště a tenisových kurtů není veřejně dostupné žádné další sportoviště například pro volejbal, pétanque, kuželky, šachy, prostor pro koncerty, či letní kino.

Také příležitostí k setkávání všech věkových skupin funguje v omezené míře. Z dostupných služeb pak lidé postrádají například obchod. V nápravě by měla klíčovou roli sehrát místní samospráva, která by mohla výsledky šetření využít jako podklad pro své vlastní šetření pro zlepšení kvality života v obci, nebát se více komunikovat s lidmi a přímo se jich zeptat, co jim chybí. Níže jsou uvedeny možné návrhy na zlepšení, kterými by se mohlo vedení obce inspirovat.

5.5.1 Návrhy na zlepšení

K níže uvedeným návrhům není vesměs potřeba zásadních finančních investic, či rekonstrukcí obecního majetku. V obci Staré Město je zrekonstruovaných prostor realizovaných za pomocí dotací dostatek a čekají pouze na své efektivnější využití. Ať již zázemí fotbalového hřiště a okolí, školní družina s tvořivými dílnami, nová školní tělocvična, včetně venkovního hřiště, či zrekonstruovaný Obecní úřad s volným prostorem v přízemí. Zde je nejdůležitější zefektivnit aktivní využití prostor, ploch a zázemí například možným zřízením pracovní pozice „Správce obecních prostor, koordinátor společenských a volnočasových aktivit“, finanční prostředky obec, dle rozpočtu v položce výdajů na platy zaměstnanců, má. Totéž platí i u vysoké rezervy v rozpočtové položce výdajů na správu budov, hal a staveb, která by také mohla být využita k tomuto účelu.

Místní samospráva by mohla sehrát klíčovou roli:

- Aktivním zapojením a rozšířením spolkové činnosti v obci (například „Dny otevřených dveří spolků v obci“)
- Přímou podporou činnosti spolků v obci jak finanční, tak poskytováním materiálního zázemí, zejména prostor a ploch k setkávání za zvýhodněných podmínek
- Zvýšenou propagací obecními médiemi, organizační výpomocí v případě akcí s významem pro celou obec
- Samotní zastupitelé by se mohli aktivně zapojit a účastnit se akcí spolků, tím zvýšit povědomí o jejich činnosti

Pobídka místní samosprávy na provozování obchodu v obci:

- Poskytnutím obecních prostor, například v nevyužívaném prostoru v přízemí Obecního úřadu ve středu obce
- Odpuštěním, či zvýhodněním nájmu po dobu 5let, v případě dodržení dohodnutých podmínek provozu (např. otevírací doba min. 5 dnů v týdnu)
- Aktivní propagací prodeje a nabídkou farmářských produktů

Příkladem dobré praxe pro inspiraci jak získat další finanční prostředky, či správného nastavení pobídky, by mohl být právě probíhající dotační program MPO „Program Obchůdek 2021+“, kdy se jedná o podporu venkovských prodejen s potravinami a smíšeným zbožím v obcích do 1000 obyvatel. Majitelé a provozovatelé obchodu dostanou dotaci od svého krajského úřadu, v maximální výši 100 000 Kč. Moravskoslezský kraj, pod který obec Staré Město spadá, byl zapojen a přímo kraj, musí zažádat o finanční prostředky na MPO, které budou obcím jeho prostřednictvím vypláceny.⁷⁶

Mezigenerační spolupráce:

- Možnost zapojení mladých a také dětí z místní Základní školy do společenského dění, spolupráci při společných činnostech s Klubem seniorů, například společné odpolední setkání u písničky, tvoření, zajímavé životní příběhy

---

⁷⁶ MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Nový program Obchůdek 2021+ [online].

- Cílem by mělo být propojení generací a změna pohledu veřejnosti na staré lidi v obci
- Tím by se zvýšil počet příležitostí k setkávání napříč věkovými skupinami a díky zapojení nejmladších a zároveň nejstarších spoluobčanů by byli „vtaženi“ do dění nenásilně i ostatní skupiny obyvatel obce při realizaci a potažmo jako diváci při prezentaci společných aktivit. (Například společné rozsvěcení vánočního stromku s pásmem nacvičených písniček a scének, tvořivá dílna, kde by si každý mohl vytvořit vlastní vánoční dekorace, možno opakovat na velikonoce a pak další významné dny v průběhu roku dle zájmů.)

Jako příklad dobré praxe pro inspiraci při realizaci možných aktivit je uveden projekt OLD'S COOL⁷⁷, jedná se o mezigenerační festival pořádaný společností Elpida na počest Mezinárodního dne seniorů. Mladí a staří lidé se zde podílí společně na programu a potkávají se i v publiku. Cílem je představení zajímavých osobností, vzorů i velkých životních příběhů. Jedná se o snahu iniciovat mezigenerační spolupráci a zapojit obě skupiny do realizace projektů. Hlavní motiv mezigenerační dialog a zábava.

---

⁷⁷ ELPIDA, O. P. S. *Old's cool Festival* [online].

6 Závěr

Uvedené definice kvality života poukazují na různost pohledů, zároveň však můžeme najít shodu v tvrzení, že každý jednotlivec vnímá kvalitu života jinak, je ovlivněn prostředím, ve kterém žije, okolím, které jej obklopuje, proto je kvalita života u každého člověka jiná.

Obecně měla práce za cíl shromáždění relevantního množství informací k danému tématu a jejich teoretické a praktické zpracování, což považuje autorka za splněné.

První, teoretická, část se zaměřila na samotný pojem kvality života, její obecné vymezení, pojetí různými obory a konkrétními autory, uvedeny jsou metody a také dimenze kvality života včetně historického exkurzu. Důležitou součástí je také vymezení venkova, venkovského prostoru, funkce, klady a záporu dnešního venkova.

V druhé, praktické části následoval popis metodiky výzkumného šetření, je představena vybraná obec Staré Město pomocí krátkého seznámení s historií, zázemím a fungováním obce, stručným vyhodnocením jednoho roku hospodaření obce, vypíchnuty jsou i hlavní spolky v obci a jejich činnost.

Cílem samotné práce bylo zjištění obecných názorů obyvatelstva na kvalitu života v obci, díky vzrůstající zástavbě vliv nově příchozích na chod a vztahy mezi obyvateli obce, celková spokojenost v dílčích oblastech specifikovaných pomocí předem stanovených indikátorů.

Výsledkem pak mělo být porovnání názorů obyvatel obce dle stanovených indikátorů v oblastech kvality života, které byly doplněny o vyjádření starosty a jeho pohled na kvalitu života v obci. Na závěr autorka poskytla možná doporučení na zlepšení kvality života v dané obci.

Z konkrétních výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že respondenti z řad obyvatel referenční obce považují za klíčový faktor ke zvýšení kvality života dostupnost služeb, které se v obci nachází, pak také příležitost k pracovním příležitostem v obci a blízkém okolí.

Mezi nejčastější problémy v obci na první místo uvádí malou možnost společenského, kulturního a sportovního vyžití, následováno nedostatkem pracovních příležitostí v obci a blízkém okolí. Jako nejmenší problém pak respondenti vnímají dopravní dostupnost, výhodnou polohou v blízkosti města Frýdek- Místek. Tento výsledek nepatří mezi standardní výsledky, protože velká část obcí se potýká s opačným problémem spojeným právě se špatnou dostupností. Mezi největší pozitiva života v obci respondenti zařadili dle očekávání pocit klidu a bezpečí plus přírodu a životní prostředí.

Jako nedostatečné uvádí respondenti tradice a zvyky, což se nám vine jako červená nit celým šetřením společně s nedostatkem možností kulturního a společenského vyžití. V této souvislosti, dle předpokladu autorky, byla proto zařazena mezi hypotézy a následným šetřením ověřena dvě tvrzení: „*Většina respondentů vnímá možnosti kulturního a sportovního vyžití jako nedostatečné*“ a „*Nadpoloviční většina respondentů se domnívá, že rozvoj tradic a zvyků přispívá ke zlepšení kvality života v obci.*“

Šetření v oblasti vztahů mezi starousedlíky a nově příchozími potvrdilo většinovou toleranci a bezproblémovost vztahů zároveň podporu pokračující výstavby. Což také potvrdilo i jednu ze stanovených hypotéz. „*Vztahy mezi starousedlíky a nově příchozími v obci jsou bezproblémové.*“ Tento fakt podpořen i výsledky voleb, kde třetina zastupitelstva, včetně starosty patří mezi nově příchozí a podílí se na rozvoji výstavby nových domů v obci.

U aktuální otázky spojené s pandemií Covidu-19, kterou autorka přidala k dokreslení pohledu na nynější kvalitu života za nestandardních podmínek, respondenti nejvíce pociťovali omezení v oblasti volnočasových aktivit a omezení komunikace s přáteli.

Práce zastupitelstva byla většinou dotazovaných hodnocena kladně, což dokládají i výsledky posledních voleb do zastupitelstva obce, kdy byl potvrzen silný mandát stávajícímu vedení a potvrzuje nám tak další stanovenou hypotézu: „*Většina respondentů je spokojena s prací místní samosprávy.*“

Dotazovaní také věří v budoucnost obce a vnímají její směřování jako perspektivní. Což nám zároveň potvrzuje i poslední hypotézu: *Minimálně polovina respondentů vnímá obec jako perspektivní.*

V obecně uváděných kladech a záaporech života na venkově, které zde byly ještě krátce porovnány v závěru šetření s výsledky získanými v referenční obci, nebyl u kladů potvrzen faktor: „možnosti volného času a rekreace“. Jak již dříve vyplynulo z šetření, v obci je dle respondentů nedostatek příležitostí k trávení volného času hlavně v oblasti společenské a kulturní. Na druhou stranu se v záaporech nepotvrdil obecný faktor: „ztížená dopravní dostupnost“, ten v referenční obci patří mezi nejmenší problémy z důvodu blízkosti města a dostatečné sítě autobusů, možnosti dojít do města, na vlak, k lékaři či nákup pěšky, případně na kole.

Závěrem byla poskytnuta možná doporučení, která nevyžadují zásadní investice, či další rekonstrukce obecního majetku. Většině lidí chybí možnosti společenského, kulturního a sportovního využití, kde by měli příležitost prohloubit mezilidské vztahy a lépe poznat své sousedy. Kromě fotbalového hřiště a tenisových kurtů není veřejně dostupné žádné další sportoviště například pro volejbal, pétanque, kuželky, šachy, prostor pro koncerty, či letní kino. Také příležitostí k setkávání všech věkových skupin funguje v omezené míře. Z dostupných služeb pak lidé postrádají například obchod.

V obci Staré Město je zrekonstruovaných prostor již realizovaných za pomocí dotací dostatek, čekají pouze na efektivnější využití všech prostor, ploch a zázemí například možným zřízením pracovní pozice „Správce obecních prostor, koordinátor společenských a volnočasových aktivit“, na kterou, jak autorka poukazuje, obec prostředky v rozpočtové položce na platy zaměstnanců má. Totéž platí i u vysoké rezervy v rozpočtové položce výdajů na správu budov, hal a staveb, která by také mohla být využita k tomuto účelu. V případě chybějícího obchodu, byla navrhнута možnost pobídky ze strany obce na provoz obchodu v obci.

V nápravě by měla klíčovou roli sehrát místní samospráva, která by mohla výsledky šetření využít alespoň jako podklad pro své vlastní šetření pro zlepšení kvality života v obci, nebát se více komunikovat s lidmi a nebát se jejich názorů. Zároveň je na místní samosprávě se více aktivně zapojit do spolupráce se spolkami v obci, propagací a zapojením samotných zastupitelů při účasti na akcích spolků, tím zvýšit povědomí o jejich činnosti. Je důležité, aby zastupitelstvo tzv. „neusnulo na vavřínech“ díky vysoké podpoře a mělo zájem i nadále nejen na rozšiřování obce a

tím zvyšování příjmů obecního rozpočtu, ale zároveň na podpoře místních tradic, soudržnosti a prohlubování vztahů mezi občany všech věkových kategorií a tím zvýšit jejich kvalitu života v obci.

Na základě provedeného výzkumu, potvrzení hypotéz a navržených doporučení je cíl považován za splněný.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

BINEK, J. a kol. 2007. *Venkovský prostor a jeho oživení*. Brno: Georgetown, 2007. ISBN ISBN 80-251-19-5.

BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova*. Brno: GaREP, 2009. ISBN 978-809-0430-808.

COTÉ, Charles, Jerrold LERMAN a David I. TODRES. *A practice of anesthesia for infants nad children*. 4. Philadelphia: Elsevier Health Sciences, 2009. ISBN 978-1-4160-3134-5.

DISMAN, M. 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 978-80- 246-0139-7.

DŽUKA, J. 2004. *Psychologické dimenze kvality života*. Prešov: Prešovská univerzita, 2004. ISBN 80-8068-282-8.

GALBRAITH, John Kenneth. *The affluent society: a firsthand view*. 40th anniversary ed. Boston: Houghton Mifflin. 1998. ISBN 03-959-2500-2.

GLÜCK, Alois a Holger MAGEL. *Venkov má budoucnost*. Praha: Zemědělské nakladatelství Brázda, 1992. ISBN 80-209-0235-X.

GREGORY, Derek a kol. "Quality of Life". *The Dictionary of Human Geography*. John Wiley & Sons., 2011. ISBN 978-1-4051-3287-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. Psyché (Grada). ISBN 80-247-0179-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pozitivní psychologie: [radost, naděje, odpouštění, smířování, překonávání negativních emocí]*. Praha: Portál, 2004. ISBN Psychologie. ISBN 80-7178-835-X.

LAYARD, Richard. *Happiness: Lessons from a New Science*. London UK: Penguin Books, 2011. ISBN 0241952794.

MAJEROVÁ, Věra. *Český venkov 2003: Situace před vstupem do EU*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2003. ISBN 80-213-1121-5.

MAJEROVÁ, Věra a Jaroslav ČMEJREK. *Český venkov 2005: rozvoj venkovské společnosti*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2005. ISBN 80-213-1274-2.

- MAJEROVÁ, Věra a Emerich MAJER. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství: část II.* 2.vyd. Praha, Provozně ekonomická fakulta: Česká zemědělská univerzita v Praze. Katedra humanitních věd, 2013. ISBN 978-80-213-1698-0.
- MCNALLY, James W. *Encyclopedia of the Life Course and Human Development.* 3. USA: Macmillan, 2009. ISBN 978-0028661629.
- MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost: (nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života).* Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
- PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník.* 7. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.
- ŠTENCLOVÁ, Šárka a Terezie CUHROVÁ. *Obnova venkovského prostoru.* Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a environmentální, Katedra staveb, 2005. ISBN 80-213-1277-7.
- TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-378-0.
- VAĎUROVÁ, Helena a Pavel MÜHLPACHR. *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska.* Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3754-7.
- VAĎUROVÁ, Helena. *Sociální aspekty kvality života v onkologii.* Brno: MSD, 2006. ISBN 80-866-3360-8.

Elektronické zdroje:

BARCACCIA, Barbara. "Quality Of Life: Everyone Wants It, But What Is It?" *Forbes* [online]. 2013, 4. 9. 2013, 1 [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/iese/2013/09/04/quality-of-life-everyone-wants-it-but-what-is-it/?sh=528dfc58635d>

BEGSMA, J. Quality of life: does measurement help? *Health Policy* [online]. 1988, (10), 267-279 [cit. 2021-09-25]. ISSN 0168-8510. Dostupné z: bergsma_88_qualitymeasurement.pdf

CI2. *Indikátory udržitelnosti: Místně specifické* [online]. 2019 [cit. 2021-10-19]. Dostupné z: <https://indikatory.ci2.co.cz/cs/eci?category=14&city>All&tags=>

COBUILD ADVANCED ENGLISH DICTIONARY. *Quality of Life* [online]. [cit. 2021-09-03]. Dostupné z: <https://www.collinsdictionary.com/us/dictionary/english/quality-of-life>

ČSU. *Postavení venkova v krajích ČR* [online]. 2009 [cit. 2021-10-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/postaveni_venkova_v_krajich_cr

ČSÚ. *Veřejná databáze: vše o území* [online]. 2021 [cit. 2021-09-21]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__552551#

ELPIDA, O. P. S. *Old's cool Festival* [online]. [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <https://www.elpida.cz/refestival-oldscool>

HEŘMANOVÁ, Eva. *Kvalita života a její modely v současném sociálním výzkumu* [online]. Sociológia 44, 2012, (4), 407-425 [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <file:///C:/Users/MNAJDK~1/AppData/Local/Temp/09101219Hermanova%20-%20OK%20upravena%20studia-1.pdf>

HNILICOVÁ, Helena. *Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni, Kongresový sál hotelu Aurora* [online]. In: Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2004 [cit. 2021-09-16]. ISBN 80-86625-20-6. Dostupné z: <file:///C:/Users/MNAJDK~1/AppData/Local/Temp/Kvalita%20%C5%BEivota%20-%20Sborn%C3%ADAdk%20p%C5%99%C3%ADDsp%C4%9Bvk%C5%AF%20z%20konference%20konan%C3%A9%2025.10.2004vt%C5%99eboni.pdf>

KOVÁČ, Damián. Kultivace integrované osobnosti. *Psychologie dnes* [online]. Praha: Portál, 2004, 10(2), 32-34 [cit. 2021-10-10]. Dostupné z: <https://nakladatelstvi.portal.cz/casopisy/psychologie-dnes/82455/kultivace-integrovane-osobnosti>

KUČERA, Zdeněk. Podpora zdraví a kvalita života. In: HNILICOVÁ, Helena, ed. *Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni, Kongresový sál*

hotelu Aurora. Kostelec nad Černými lesy: INSTITUT ZDRAVOTÍ POLITIKY A EKONOMIKY, 2004, s. 108-120. ISBN 80-86625-20-6. Dostupné také z:
file:///C:/Users/MNAJDK~1/AppData/Local/Temp/Kvalita%20%C5%BEivota%20-%20Sborn%C3%ADk%20p%C5%99%C3%ADsp%C4%9Bvk%C5%AF%20z%20konference%20konan%C3%A9%2025.10.2004vt%C5%99eboni.pdf

KUČEROVÁ, Silvie. Identita českého venkova. *Deník veřejné správy* [online]. 2010, (OF 5/2010, rubrika: Regiony) [cit. 2021-10-15]. Dostupné z:
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6468810>

LOŠTÁK, Michal. *Elektronický učební text k předmětu Sociální a regionální rozvoj: Náhrada za skripta* [online]. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2020 [cit. 2021-10-13]. Dostupné z: <https://moodle.czu.cz/>

MAGEE, Liam, Paul JAMES a Andy SCERRI. Measuring Social Sustainability: A Community-Centred Approach. In: *Applied Research in the Quality of Life* vol. 7 [online]. 2012, s. 239–61 [cit. 2021-11-10]. ISSN 1871-2584. Dostupné z:
doi:10.1007/s11482-012-9166-x

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, Odbor regionální politiky. *Koncepce rozvoje venkova* [online]. Praha, prosinec 2019 [cit. 2021-10-15]. Dostupné z:
<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionální-rozvoj/regionální-politika/koncepce-a-strategie/koncepce-rozvoje-venkova>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Nový program Obchůdek 2021+* [online]. 2021 [cit. 2021-11-08]. Dostupné z: <https://www.obchudek2021plus.cz/>

NUSSBAUM, Martha a Amartya SEN. *The Quality of Life. : Description* [online]. Oxford: Clarendon Press, 1998 [cit. 2021-09-12]. Dostupné z:
<https://global.oup.com/academic/product/the-quality-of-life-9780198287971?cc=us&lang=en&#>

OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky obce* [online]. 2021 [cit. 2021-09-21]. Dostupné z: <https://www.stare-mesto.cz/>

OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky: Volby* [online]. 2018 [cit. 2021-09-21]. Dostupné z: <https://www.stare-mesto.cz/volby/volby-do-zo-2018.php#anchor>

OBEC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky: Zpravodaj* [online]. 2020 [cit. 2021-09-21]. Dostupné z: <https://www.stare-mesto.cz/zpravodaj.php#anchor>
file:///C:/Users/MNAJDK~1/AppData/Local/Temp/Zpravodaj%20prosinec%202019%20-%20opraven%C3%BD.pdf

PERLÍN, Radim. Vymezení venkovských obcí v Česku. *Deník veřejné správy* [online]. 2009, (OF 2/2009, rubrika: Regiony) [cit. 2021-10-07]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>

PERLÍN, Radim, Silvie KUČEROVÁ a Zdeněk KUČERA. Typologie venkovského prostoru Česka. *Geografie* [online]. 2010, **115**(2), 161-187 [cit. 2021-10-11].

PRVNÍ SC STARÉ MĚSTO. *Oficiální webové stránky fotbalového klubu* [online]. 2018 [cit. 2021-09-21]. Dostupné z: <https://www.prvni-sc.cz/>

REVIEW OF QUALITY OF LIFE PROJECT MANAGEMENT. Chief Review Services, Government of Canada 2004[online], [cit. 2021-10-20] Dostupné z:<http://www.crs-csex.forces.gc.ca/reports-rapports/pdf/2004/P0235-eng.pdf>, převzato podle Svobodová 2006 [online]. Dostupné z:
http://kvalitazivota.vubp.cz/prispevky/soudoba_sociologie_II_kvalita_zivota-svobodova.doc

ŘEHULKA, Evžen a Oliva ŘEHULKOVÁ. *Kvalita života v rozměru normality a patologie*. In:.Marek Blatný, Dalibor Vobořil, Petr Květon , Martin Jelínek, Veronika Blalaštíková (ed.) *Konference „Sociální procesy a osobnost 2005“: Sborník abstrakt*

[online]. Brno: Psychologický ústav AV ČR, 2005 [cit. 2021-09-30]. ISSN 1211-8818.
Dostupné z: <https://docplayer.net/5982492-Zpravy-psychologicky-ustav-av-cr.html>

SMITH, Les. *The WellBeing model* [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z:
<https://slideplayer.com/slide/5311136/>

SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Kvalita života* [online]. 2018 [cit. 2021-10-1].
Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kvalita_%C5%BEivota

SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Venkov* [online]. 2018 [cit. 2021-10-01]. Dostupné z:
<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Venkov>

SOCIOLOGICKÁ ENCYKLOPEDIE. *Výběr kvótní* [online]. 2018 [cit. 2021-10-18]. Dostupné z:
https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/V%C3%BDb%C4%9Br_kv%C3%B3tn%C3%A9
D

The Quality of Life Model. *The Quality of Life Research Unit* [online]. the Centre for Health Promotion, University of Toronto. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z:
http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm

VEENHOVEN, Ruut. The Four Qualities of Life. *Journal of Happiness Studies 1* [online]. 2000, 1–39 [cit. 2021-10-09]. Dostupné z:
doi:<https://doi.org/10.1023/A:1010072010360>

Zákon o obcích č.128/200 Sb. [online]. 2000 [cit. 2021-10-09]. Dostupné z:
www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128, verze 41

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Oblasti Well-being	16
Obrázek č. 2: Obličeje reprezentující Wong- Bakerovu škálu	17
Obrázek č. 3: Složky kvality života	24
Obrázek č. 4: Model kvality života Kanadských ozbrojených sil	27

Obrázek č. 5: Typologie venkovského prostoru Česka podle potenciálu rozvoje	34
Obrázek č. 6: Vymezení obce Staré Město	41
Obrázek č. 7: Demografický vývoj v obci v letech 2016-2020	43
Obrázek č. 8: Pohyb obyvatel v obci	43
Obrázek č. 9: Ukázka z programu Klubu seniorů.....	47

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Model čtyř kvalit dle Veenhovena	23
Tabulka č. 2: Model kvality života podle Torontské univerzity	25
Tabulka č. 3: Model kvality života dle Kováče	26
Tabulka č. 4: Kritéria vymezení venkovských sídel	32
Tabulka č. 5: Schválený rozpočet na rok 2019	44
Tabulka č. 6: Složení schváleného upraveného rozpočtu a závěrečného účtu.....	45
Tabulka č. 7: Vybrané příjmy a výdaje.....	46
Tabulka č. 8: Procentuální úspěšnost vyplnění dotazníků	53
Tabulka č. 9: Věková struktura respondentů	54
Tabulka č. 10: Nejčastější problémy od největšího po nejmenší	61
Tabulka č. 11: Největší pozitiva	62

Seznam grafů

Graf č. 1: Věková skladba obyvatel Staré Město k 31. 12. 2020.....	51
Graf č. 2: Věková skladba obyvatel obce Staré Město muži/ženy.....	52
Graf č. 3: Počet obyvatel procentuální vyjádření.....	52
Graf č. 4: Počet obyvatel procentuální vyjádření dle pohlaví.....	53
Graf č. 5: Ekonomická aktivita respondentů.....	55
Graf č. 6: Délka cesty do zaměstnání.....	56
Graf č. 7: Využívané dopravní prostředky	56
Graf č. 8: Různé faktory kvality života.....	58
Graf č. 9: Možnosti ke zlepšení kvality života.....	60
Graf č. 10: Délka pobytu/ Spokojenost s bydlením	62
Graf č. 11: Starousedlíci vs. "nově příchozí"	63
Graf č. 12: Zájem a spokojenost s činnosti místní samosprávy	64
Graf č. 13: Budoucnost obce.....	65
Graf č. 14: Úroveň školského zařízení.....	65
Graf č. 15: Chybějící akce v obci.....	66
Graf č. 16: Vliv pandemie Covid – 19 na respondenty a jejich život	67

Použité zkratky

FM = Frýdek – Místek

MMR = Ministerstvo pro místní rozvoj

MPO = Ministerstvo průmyslu a obchodu

ORP = obec s rozšířenou působností

OV = Ostrava

POU = obec s pověřeným obecním úřadem

ZO = Zastupitelstvo obce

Příloha A – Vzor dotazníku

DOTAZNÍK – Kvalita života v obci Staré Město

Ráda bych vás poprosila o vyplnění dotazníku vztahujícího se k případové studii o kvalitě života v obci Staré Město. Výsledky dotazníkového šetření budou použity v diplomové práci. Dotazník je anonymní.

1) Pohlaví:

- muž
- žena

2) Věk:

- 15 - 29 let
- 30 – 44 let
- 45 - 59 let
- 60 - 74 let
- 75 a více let

3) Ekonomická aktivita:

- Student
- Pracující
- Nezaměstnaný
- V domácnosti (Mateřská nebo rodičovská dovolená, péče o osobu blízkou)
- Důchodce

4) Jak dlouho vám trvá cesta do zaměstnání:

- Pracuji v místě bydliště
- Dojezd do 30 minut
- 30 minut – hodina
- Dojezd nad 1 hodinu
- Nepracuji
- Jsem v důchodu, na rodičovské/mateřské dovolené

5) Jaký dopravní prostředek nejčastěji využíváte při cestě do zaměstnání, do školy, za nákupy či zábavou? (do příslušné kolonky udělejte křížek x)

	automobil	autobus	vlak	kolo	pěšky	jiný:
k lékaři, na úřad						
za nákupy, zábavou						
do práce, školy						

6) Zhodnoťte jednotlivé faktory kvality života v obci (zakroužkujte v příslušné kolonce):

	výborné	dobré	dostatečné	nedostatečné	zádné
1. kvalita života (klid, přírodní prostředí)	1	2	3	4	9
2. bezpečnostní situace v obci	1	2	3	4	9
3. možnosti kulturního, společenského a sportovního života	1	2	3	4	9
4. sociální služby pro občany	1	2	3	4	9
5. dopravní spojení (za prací, nákupy službami... atd.)	1	2	3	4	9
6. příležitosti k zaměstnání v obci a blízkém okolí	1	2	3	4	9

7) Co by, podle vás, mohlo vést ke zvýšení kvality života v obci? (zakroužkujte v příslušné kolonce):

	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Nevím
1. připojení zpět k Frýdku-Místku	1	2	3	4	9
2. výstavba kulturních, společenských a sportovních zařízení	1	2	3	4	9
3. zlepšení technické infrastruktury	1	2	3	4	9
4. ochrana krajiny a ekologie	1	2	3	4	9
5. rozvoj místních tradic a zvyků	1	2	3	4	9
6. zlepšení občanské vybavenosti (obchody, služby.)	1	2	3	4	9
7. výstavba nového bydlení (obecní byty/domy)	1	2	3	4	9
8. pracovní příležitosti v obci a okolí	1	2	3	4	9
9. podpora podnikání	1	2	3	4	9
10. regionální spolupráce, či spolupráce mezi obcemi	1	2	3	4	9

8) Jaké jsou nejčastější problémy v obci?

Seřaďte podle důležitosti od 1 do 9 (1 - nejmenší problém, 9- největší problém)	
1. vybavenost obce	
2. málo financí obce	
3. dopravní dostupnost	
4. nedostatek obecních bytů	
5. nezájem lidí o dění v obci	
6. špatná technická infrastruktura	
7. malá možnost společenského, kulturního a sportovního využití	
8. nedostatek pracovních míst v obci a okolí	
9. nemáme problémy	

9) Jaké jsou, podle vás, největší pozitiva na životě v obci?

Seřaďte podle důležitosti od 1 do 7 (1 -nejmenší pozitivum, 7- největší pozitivum)	
příroda a životní prostředí	
mezilidské vztahy	
klidné a tiché bydlení	
tradice a zvyky obce	
občanská pospolitost	
pocit bezpečí	
jiné (vypište):	

10) Jak dlouho žijete v obci?

- Méně než rok
- 1 - 5 let
- 6 - 10 let
- 11 - 15 let
- 16 - 20 let
- 20 let a více
- Celý život

11) Jste spokojen se svým bydlením v obci?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

12) Otázka vztahu mezi starousedlíky a nově příchozími, kteří žijí v obci méně než 15 let:

- Nezaznamenal jsem žádné větší problémy
- Podporuji výstavbu a rozvoj bydlení v obci, včetně nových spoluobčanů
- Nemám moc rád změny a nové lidi, nicméně je toleruji
- Vadí mi zvyšující se výstavba a příliv stále nových lidí v obci

13) Zajímáte se o činnost místní samosprávy?

- Ano
- Ano, pokud se mně týká
- Jen někdy
- Ne

14) Myslíte si, že činnost místní samosprávy přispívá k rozvoji obce?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

15) Považujete obec z hlediska budoucího vývoje za:

- Perspektivní
- Stagnující
- Situace obce se zhoršuje
- Jiné:
.....
.....

16) Navštěvuje vaše dítě místní mateřskou nebo základní školu?

- Ano
- Ne

17) V případě kladné odpovědi, jste spokojeni s její úrovní? (Vybavenost, dostatek kvalitních pedagogů, komunikace s rodiči.)

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

18) Jaké společenské akce vám v obci chybí? (možno 1 a více odpovědí)

- Plesy
- Církevní akce
- Akce pro děti
- Sportovní akce
- Udržování tradic
- Akce zájmových organizací
- Jiné:
.....
.....

19) Jak vás osobně v posledních 2 letech ovlivnila pandemie COVID – 19?

	Označte křížkem událost/situaci, která se týká přímo vás a vaší rodiny (možno i více odpovědí)
ztráta blízké osoby	
ztráta zaměstnání/ nucená změna zaměstnání	
omezení volnočasových aktivit	
distanční výuka dětí	
práce z domova, tzv. "Home Office"	
minimálně	
jiné (vypište):	

20) Je něco, co byste ještě rádi sdělili (ohledně obce a její činnosti, vztazích)?

.....
.....
.....
.....
.....

Děkuji za váš čas.

Markéta Najdková